

[ENERGIJA]

Javna agencija RS za energijo

**LETNO POROČILO
JAVNE AGENCIJE
REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA
ENERGIJO ZA
LETO 2004**

[ENERGIJA]

LETNO POROČILO JAVNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ENERGIJO ZA LETO 2004

Maribor, oktober 2005

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energije za leto 2004 sprejel na 10. redni seji 24. februarja 2005. Vlada Republike Slovenije je dala k poročilu soglasje na 23. redni seji 5. maja 2005.

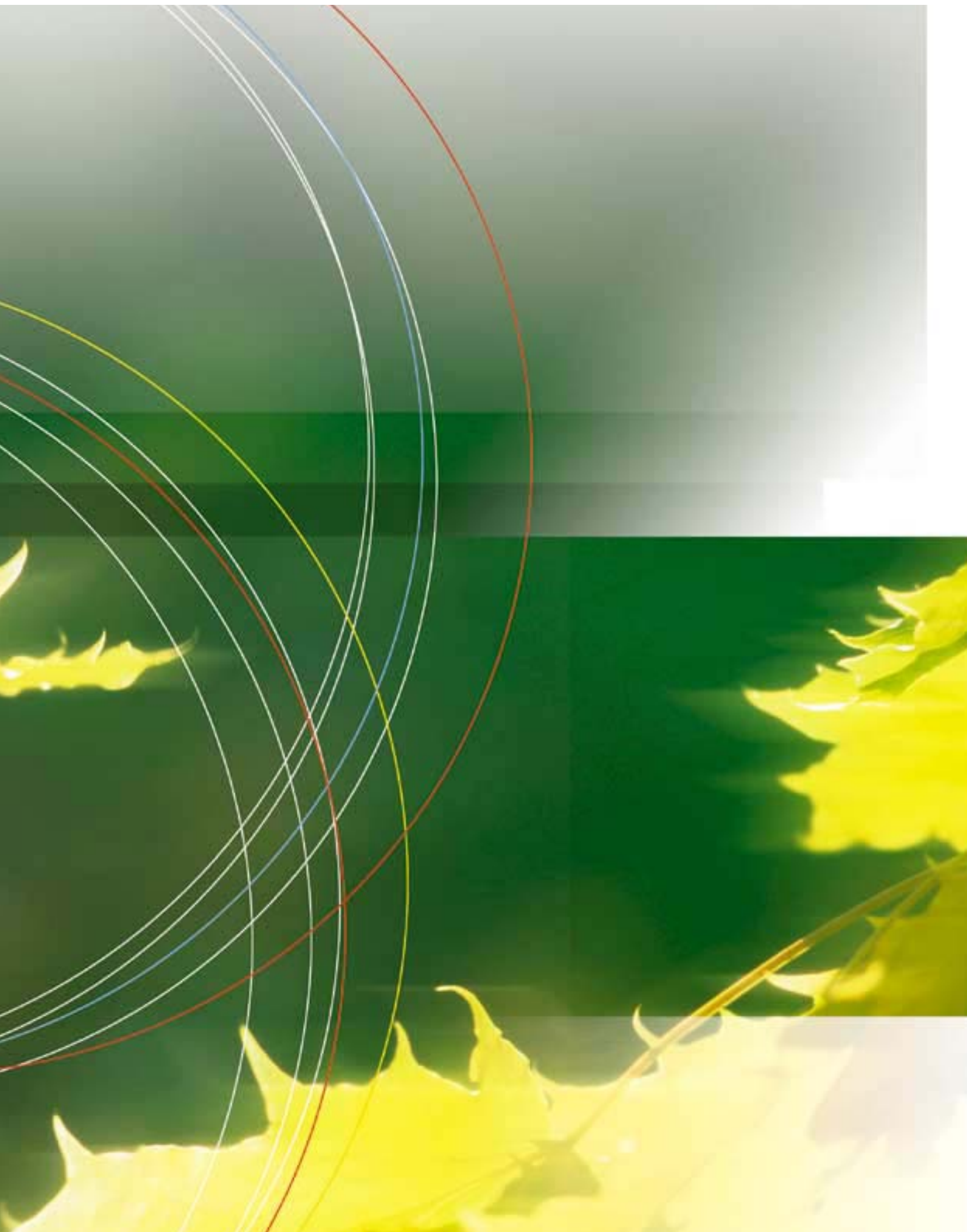
[UVOD	6]		
[POSLOVNO POROČILO	8]		
1 Splošni del	8		
1.1 Organiziranost Javne agencije RS za energijo	8		
1.2 Program dela	9		
1.3 Razvojni program agencije	12		
1.4 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje	12		
1.5 Finančno poslovanje	13		
1.6 Nadzorne dejavnosti	13		
1.7 Informacijski sistem	13		
1.8 Odnosi z javnostmi	14		
2 Posebni del	16		
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	16		
2.1.1 Energetski zakon	16		
2.1.2 Podzakonski akti	18		
2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije	18		
2.1.2.2 Podzakonski akti s področja zemeljskega plina	18		
2.1.2.3 Podzakonski akti s področja električne energije	19		
2.1.2.4 Drugi podzakonski akti	20		
2.1.2.5 Podzakonski akti, ki jim je EZ podaljšal veljavnost	20		
2.1.2.6 Podzakonski akti, izdani na podlagi Zakona o kontroli cen	20		
2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovno področje agencije	21		
2.2 Cilji agencije	22		
2.2.1 Dolgoročni cilji	22		
2.2.2 Letni cilji	22		
2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije	22		
2.3.1 Načrtovani izdelki na področju električne energije v letu 2004	23		
2.3.1.1 Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2003 in o stanju na trgu z električno energijo	23		
2.3.1.2 Poročila o izdelanih analizah poslovanja reguliranih dejavnosti v poslovnem letu in o realizaciji	23		
2.3.1.3 Zadostnost in cene sistemskih elektroenergetskih storitev za leto 2005	24		
2.3.1.4 Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostupu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2004 ter določitev cenikov za omrežnino	24		
2.3.1.5 Novelirani Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov	25		
2.3.1.6 Določitev postopka za določanje deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načina njihovega prikazovanja	26		
2.3.2 Načrtovani izdelki na področju zemeljskega plina v letu 2004	27		
2.3.2.1 Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriterijev za upravičenost stroškov za leto 2004 do uvedbe regulativnega obdobja	27		
2.3.2.2 Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriterijev za upravičenost stroškov za regulativno obdobje	27		
2.3.2.3 Metodologija za obračun cen za uporabo plinovodnih omrežij in sistem obračunavanja teh cen	29		
2.3.2.4 Kriteriji za upravičenost dostopa do plinovodnih omrežij	31		
2.3.2.5 Metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja	31		
2.3.3 Načrtovani izdelki na skupnem področju električne energije in zemeljskega plina v letu 2004	31		
2.3.3.1 Metodologija za pripravo tarifnih sistemov za zemeljski plin in električno energijo	31		
2.3.3.2 Pravilnik o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetskih dejavnosti dolžni dati agenciji za energijo	32		
2.3.4 Načrtovani izdelki na področju poročanja v letu 2004	32		
2.3.4.1 Poročilo o delu agencije za leto 2003	32		
2.3.4.2 Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2003	32		

2.3.4.3 Poročilo o morebitnih zlorabah prevladujočega položaja, okoriščanju in zatiranju konkurence na trgu z električno energijo	33	2.4 Doseganje zastavljenih ciljev	46
2.3.4.4 Četrtletna poročila agencije o glavnih nalogah	33	2.4.1 Opisni in fizični kazalniki	46
2.3.4.5 Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006	33	2.4.2 Finančni kazalniki	47
2.3.5 Načrtovane storitve	34	2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela	50
2.3.5.1 Licenciranje in nadzor trga	34	2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom	50
2.3.5.2 Reševanje sporov po Zakonu o splošnem upravnem postopku	34	2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	51
2.3.5.3 Posredovanje v sporih (mediacija)	34	2.4.6 Notranji finančni nadzor	51
2.3.5.4 Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih	34	2.4.7 Nedoseženi cilji	51
2.3.5.5 Tolmačenje lastnih aktov in mnenja, pojasnila ter predlogi v zvezi s predpisi za področja dela in pristojnosti agencije ter obveščanja javnosti	36	2.5 Učinki dela agencije na druga področja	52
2.3.5.6 Sodelovanje z institucijami in organizacijami	37	2.5.1 Učinki na gospodarstvo	52
2.3.5.7 Notranje storitve	38	2.6 Drugo	53
2.3.5.8 Dodatne notranje storitve – delovanje sveta agencije	38	2.6.1 Kadrovanje	53
2.3.6 Načrtovane dodatne storitve	39	2.6.1.1 Kadri	53
2.3.7 Drugi izdelki	39	2.6.2 Naložbe	55
2.3.7.1 Metodologiji za določitev tarifnih sistemov in splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja	39	[RAČUNOVODSKO POROČILO	56]
2.3.7.2 Vprašalniki ustanov EU	39	3 Bilanca stanja	56
2.3.8 Projektne naloge	40	4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	57
2.3.9 Mednarodni projekti in sodelovanje	41	5 Revizorjevo poročilo	58
2.3.10 Dodatna področja	42		
2.3.10.1 Uskladitev korekcijskih faktorjev za leto 2005	42		
2.3.10.2 Kakovost oskrbe z električno energijo	42		
2.3.10.3 Priprave na novo regulativno obdobje	43		
2.3.10.4 Tržni zeleni certifikati	43		
2.3.10.5 Potrdila o izvoru električne energije	43		
2.3.10.6 Razmejevanje po dejavnostih	44		
2.3.10.7 Sodelovanje s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (SIST)	44		
2.3.10.8 Nakup poslovnih prostorov	44		

A hand holding a yellow leaf against a green background, with several colorful, glowing lines (red, blue, yellow, white) swirling around it, symbolizing energy. The word "[ENERGIJA]" is written in red text above the hand.

[ENERGIJA]

Sprejetje pravnih aktov – direktiv EU, Resolucije o Nacionalnem energetskega programu, Zakona o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona in Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo – je vplivalo na to, da je bilo leto 2004 za delovanje Javne agencije Republike Slovenije za energijo (v nadaljevanju: agencije) prelomno, saj je dobila dodatne pristojnosti, povečalo se je število projektov in nalog. Obseg dela se je močno povečal in razširil predvsem na področju trga z zemeljskim plinom in drugimi energetskimi plini ter daljinsko toploto. Leta 2004 je bil ustanovljen svet agencije, tako da si direktor in svet delita pristojnosti.

Agencija je delovala na podlagi Programa dela in finančnega načrta agencije za energijo za leti 2004 in 2005, ki ga je Vlada RS potrdila za leto 2004 z izdajo soglasja 15. aprila 2004 s sklepom št. 408-26/2001-9.

Namen letnega poročila za leto 2004 je dati pregled in oceno izvajanja nalog ter doseganja zastavljenih ciljev agencije v letu 2004. Letno poročilo je sestavljeno iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe načrtovanih izdelkov, in iz računovodskega poročila.

Leta 2004 je agencija realizirala 101 odstotek vseh načrtovanih prihodkov in 82 odstotkov vseh načrtovanih odhodkov. Najpomembnejši vir prihodkov agencije so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodkov iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij je bilo realiziranih v vrednosti 460.918 tisoč SIT, prihodkov iz deleža cene za uporabo plinovodnih omrežij pa za 34.670 tisoč SIT, kar je skupaj 97 odstotkov vseh prihodkov. Preostali trije odstotki prihodkov izvirajo iz tržne dejavnosti in iz obresti za kratkoročne presežke denarnih sredstev.

Skupni realizirani odhodki so bili leta 2004 nižji od načrtovanih. Med odhodki, ki so leta 2004 presegli načrtovane, so odhodki za poslovne najemnine in zakupnine ter odhodki za nakup zgradb in prostorov.

Agenciji je imela konec leta 2004 26 zaposlenih, kar je sedem zaposlenih manj, kot je bilo predvideno. Povprečno število zaposlenih v letu 2004 je tako bilo 23.

V agenciji si prizadevamo, da bi vplivali na ekonomsko in tehnično učinkovito izvajanje energetske dejavnosti ter tako kar najboljše uravnovešali interese potrošnikov, reguliranih podjetij in države. Postati želimo spodbujevalec razvoja ter zagovornik upravičenih interesov in pričakovanj.

Agencija ima kot nacionalni regulativni organ veliko priložnosti pri združevanju nacionalnega in skupnega evropskega energetskega trga. Usklajevanje nacionalnega energetskega trga s pravili skupnega trga nameravamo doseči s sodelovanjem z izvajalci, ki so po energetskega zakonu v Sloveniji odgovorni za izvajanje energetske politike na različnih ravneh. Sodelavci agencije so aktivni člani ustanov in strokovnih združenj, ki delujejo v Evropski uniji v energetiki.

Pri udejanjanju njenih nalog vodijo agencijo: strokovnost, dosledno upoštevanje pravnih norm in spoštovanje enakopravnosti vseh udeležencev na energetskega trgu.

Irena Glavič, univ. dipl. ekon.,
direktorica

1 Splošni del

1.1 Organiziranost Javne agencije RS za energijo

Leta 2004 so se spremenili organi agencije. Od začetka delovanja agencije leta 2001 je v skladu s taktat veljavnim Energetskim zakonom (Uradni list RS, št 79/99 in 8/00) agencijo vodil, predstavljal in zastopal direktor. Vlada RS je direktorja agencije imenovala za dobo petih let.

Z uveljavitvijo novele Energetskega zakona 8. maja 2004 (Uradni list RS, št. 51/04) sta organa agencije direktor in svet agencije. Direktor zastopa in predstavlja agencijo, organizira ter vodi delo in poslovanje agencije, izdaja pravne akte za posamične zadeve iz pristojnosti agencije, sprejema akte za delo in poslovanje agencije ter zagotavlja, da agencija posluje v skladu z zakonom. Odgovoren je tudi za javnost dela. Svet agencije pa skrbi za delovanje agencije v javnem interesu, sprejema splošne akte agencije, daje soglasja k aktom, pri katerih je potrebno soglasje agencije, sprejema program dela, finančni načrt in vsa poročila agencije, predlaga imenovanje in razrešitev direktorja, daje direktorju usmeritve in navodila za delo in drugo. Direktorja imenuje Vlada RS na predlog sveta za dobo petih let; člane sveta imenuje vlada na predlog ministra za mandat petih let.

Vlada RS je na 80. seji 24. junija 2004 s sklepom št. 118-38/2004 imenovala člane sveta agencije. Svet je imel konstitutivno sejo 1. julija 2004. Predsednik sveta je dr. Franc Žlahtič, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (zdaj Ministrstvo za gospodarstvo), člani pa so: prof. dr. Maks Babuder, Elektroinštitut Milan Vidmar, dr. France Križanič, Ekonomski inštitut pravne fakultete, mag. Damjan Zagožen, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (zdaj Ministrstvo za gospodarstvo), in Jasna Avbelj Hamzič, Ministrstvo za gospodarstvo.

Leta 2004 je agencijo do 12. avgusta vodil kot direktor dr. Jože Koprivnikar, univ. dipl. inž. Vlada RS je z odločbo št. 119-151/29. julija 2004 za direktorico agencije imenovala Ireno Glavič, univ. dipl. ekon., ki je funkcijo direktorice prevzela 12. avgusta.

Organiziranost agencije je leta 2004 ostala nespremenjena. Agencija ima še vedno štiri službe: tehnično, ekonomsko, pravno in službo skupnih dejavnosti. Delovanje agencije sloni na mrežni organiziranosti in multidisciplinarnosti. Sedanja organiziranost omogoča tudi širitev delovnih področij agencije, določeno s spremembami in dopolnitvami energetskega zakona, in s tem povezano nadaljnje zaposlovanje.

1.2 Program dela

Program dela agencije za leto 2004 je strnjen v prikazu načrtovanih izdelkov, storitev in dodatnih storitev. Za izvedbo navedenih nalog je agencija naročila tudi projektne študijske naloge, ki jih po javnem naročilu agencije opravljajo izvajalci na trgu. Poleg tega sta bila načrtovana začetek in del izvedbe mednarodnega projekta Phare 02 TA z naslovom Regulativni okvir v procesu odpiranja notranjega trga z energijo v Sloveniji, ki se bo končal leta 2005. Izdelki, storitve in projektne naloge so podrobneje opisani v programu dela in finančnem načrtu agencije za leti 2004 in 2005, ki ga je Vlada RS potrdila 15. aprila 2004.

Št.	Dokument
Področje električne energije	
1	Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2003 in o stanju na trgu z električno energijo
2	Poročila o opravljenih analizah poslovanja reguliranih dejavnosti v poslovnem letu in realizaciji CUO
3	Zadostnost in cene sistemskih elektroenergetskih storitev za leto 2005
4	Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostopu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2004 in določitev cenikov za omrežnino
5	Novelirani Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov (v razpredelnicnem delu)
6	Določitev postopka za določanje deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in način njihovega prikazovanja
Področje zemeljskega plina	
7	Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriteriji za upravičenost stroškov za leto 2004 do uvedbe regulativnega obdobja
8	Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriteriji za upravičenost stroškov za regulativno obdobje
9	Metodologija za obračun cen za uporabo plinovodnih omrežij in sistem obračunavanja teh cen
10	Kriteriji za upravičenost zavrnitev dostopa do plinovodnih omrežij
11	Metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja, toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij
Skupno področje električne energije in zemeljskega plina	
12	Metodologiji za pripravo tarifnih sistemov za zemeljski plin in električno energijo
13	Pravilnik o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetske dejavnosti dolžni dati agenciji za energijo
Poročanje	
14	Poročilo o delu agencije za leto 2003
15	Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2003
16	Poročilo komisiji Evropskih skupnosti o položaju na trgu z električno energijo
17	Četrletno poročilo agencije o uresničevanju ključnih nalog v letu 2004
18	Četrletno poročilo agencije o uresničevanju ključnih nalog v letu 2004
19	Četrletno poročilo agencije o uresničevanju ključnih nalog v letu 2004
20	Program dela in finančni načrt agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006

Tabela 1: Načrtovani izdelki v letu 2004

Št.	Storitve
1	Licenciranje in nadzor trga
2	Reševanje sporov po ZUP
3	Posredovanje v sporih (mediacija)
4	Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih
5	Tolmačenje lastnih aktov in mnenja, pojasnila ter predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije in informiranje javnosti
6	Sodelovanje z institucijami in organizacijami
7	Notranje storitve

Tabela 2: Načrtovane storitve v letu 2004

Št.	Dodatne storitve: soglasja, mnenja
1	Soglasje k pravilom dodeljevanja zmogljivosti povezovalnih elektroenergetskih vodov
2	Soglasje k pravilom dodeljevanja zmogljivosti povezovalnih plinskih vodov
3	Soglasje k tarifi za električno energijo za tarifne odjemalce
4	Soglasji k splošnim pogojem za dobavo in odjem električne energije iz prenosnega in distribucijskega omrežja
5	Soglasje k splošnim pogojem za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja in distribucijskega omrežja
6	Soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za: <ul style="list-style-type: none"> - distribucijo zemeljskega plina, - distribucijo toplote, - oskrbo z drugim energetskim plinom
7	Mnenji o sistemskih obratovalnih navodilih za prenosno in distribucijsko omrežje električne energije
8	Mnenje o sistemskih obratovalnih navodilih za prenosno omrežje zemeljskega plina
9	Mnenje pred odločitvijo vlade, da se za določen čas določbe 32. in 32.a člena tega zakona ter 1. alineje prvega odstavka 87. člena tega zakona ne uporabljajo za novo večjo infrastrukturo zemeljskega plina, vključno s čezmejnimi zmogljivostmi
10	Soglasja k tarifam za uporabo prenosnega ali distribucijskih plinovodnih omrežij, ki jih izdajo sistemski operaterji

Tabela 3: Načrtovane dodatne storitve v letu 2004

1.3 Razvojni program agencije

Agencija želi postati učinkovita usmerjevalka reguliranih podjetij in uravnateževati interese lastnikov in odjemalcev. Ob vsem tem mora upoštevati narodnogospodarske vidike in biti dobra strokovna svetovalka državi, ustvarjalki energetske politike. Tako bo prispevala k razvoju učinkovitega energetskega trga in pomagala zmanjševati razlike v primerjavi z drugimi državami EU.

Postati mora generator idej in najti odgovore na vprašanja, kako bo s spodbujanjem, usmerjanjem, povezovanjem, nadzorovanjem in praviimi odločitvami uravnotežila vpetost med interese potrošnikov, reguliranih podjetij in države ter tako izpolnila njihova pričakovanja, zaradi katerih je umeščena v slovenski energetski prostor.

Njena prednost mora postati inventivno in prožno delovanje. Le tako se bo sposobna prilagajati vsem strukturnim ali drugim nenadnim spremembam na trgu. In le tako bo sposobna prilagoditi mednarodno regulativno prakso slovenskim tržnim razmeram. Agencija bo institucija, ki si bo z vplivanjem na učinkovitost ekonomskega in tehničnega izvajanje energetske dejavnosti prizadevala za čim učinkovitejše usklajevanje interesov potrošnikov, reguliranih podjetij in države. Slovenija mora kot članica EU vzpostaviti evropsko primerljiv energetski sistem, da bomo tudi na pravi poti k skupnemu notranjemu trgu Unije.

1.4 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje

Povezave v EU se krepijo na vseh ravneh. Dogajanja na trgu, nove težnje in pričakovanja neprenehoma spreminjajo razmere. Z vstopom Slovenije v EU je treba skladno z direktivami EU izraziteje prispevati k razvoju skupnega evropskega energetskega trga, hkrati pa skrbeti tudi za doseganje ciljev strategije oskrbe z energijo v Sloveniji. Premagati bo treba ovire do popolnoma operativnega in konkurenčnega notranjega trga in postopoma zmanjševati razlike med državami članicami.

Agencija je regulator energetskega trga in je po svoji vlogi in funkciji podobna regulativnim organom drugih držav članic EU. Čeprav ima vsaka država svoje posebnosti, imajo regulatorji vseh držav iste temeljne naloge, določene z direktivami. V Sloveniji so te zahteve prenesene v slovenski pravni red z novelo Energetskega zakona.

Agencija tako kot drugi regulatorji določa metodologije za določitev omrežnin, metodologije za obračun omrežnin in metodologije za izdelavo drugih aktov sistemskih operaterjev za področja električne energije in zemeljskega plina. V Sloveniji da soglasje na vse metodologije še Vlada RS. Za elektroenergetska omrežja določi agencija metodologijo za določitev omrežnin in hkrati na podlagi izdane metodologije tudi omrežnino, za plinovodna omrežja zemeljskega plina pa določa le metodologije. Omrežnine predlagajo operaterji omrežij, vendar morajo pred njihovo objavo pridobiti soglasje agencije, ki ugotavlja skladnost predlaganih omrežnin z izdano metodologijo.

V večini držav določajo regulatorji tudi metodologije za določitev tarifnih sistemov ali tarifne sisteme za tarifne odjemalce, dokler ti so. V Sloveniji določa agencija metodologijo, dobavitelji tarifnim odjemalcem pa bodo pripravili tarifne sisteme, na katere da na področju električne energije soglasje agencija, pri zemeljskem plinu pa pristojni organ lokalne skupnosti.

1.5 Finančno poslovanje

Finančno poslovanje agencije se je leta 2004 nanašalo predvsem na:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, v skladu s predvideno dinamiko,
- načrtovanje denarnih tokov in smotrno upravljanje s kratkoročno razpoložljivimi presežki denarnih sredstev za iskanje možnosti varnih in čim bolj donosnih finančnih naložb,
- tekoče spremljanje realizacije finančnega načrta za leto 2004,
- medletno analiziranje in oceno prihodnjih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta in
- pripravo finančnega načrta za leti 2005 in 2006.

1.6 Nadzorne dejavnosti

Delovanje agencije nadzira v skladu z javnim interesom petčlanski svet agencije, ki sprejema tudi program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije ter ji daje delovne usmeritve.

Za organizacijo in vodenje poslovanja agencije je odgovoren direktor, ki med drugim skrbi za zakonitost njene dela in za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema finančnega posloводства.

Nadzor nad zakonitostjo dela in poslovanja opravlja resorno ministrstvo; za nadzor nad delovnimi razmerji sta pristojni Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za notranje zadeve, ki je pristojno tudi za upravni nadzor. Finančno poslovanje nadzirata Računsko sodišče RS in Ministrstvo za finance, ki nadzira tudi devizno poslovanje.

1.7 Informacijski sistem

Informacijska tehnologija se razvija skladno s potrebami delovnih procesov. Lokalno računalniško omrežje sestavljajo omrežni, bazni in spletni strežnik, delovne postaje in sistemski tiskalniki. Delovanje informacijskega sistema poteka po omrežnem strežniku z enoto za arhiviranje podatkov in spletnem strežniku, vzpostavljena sta požarni zid in protivirusna zaščita. Omrežje je povezano z ustrezno komunikacijsko opremo.

Leta 2004 smo skrbeli za sprotno vzdrževanje, razvoj in povečanje zmogljivosti sistema. Posodobili in nabavili smo strojno in programsko opremo na delovnih postajah in strežnikih. Dopolnili smo programsko opremo za poslovni del informacijskega sistema. Na področju varnosti so bile na podlagi standarda SIST BS 7799 izdelane smernice in dokumenti varnostne politike za uporabo informacijskih tehnologij, ki se izvajajo v agenciji.

Novembra 2004 se je začel projekt delne izvedbe podatkovnega skladišča, informacijskih povezav in izmenjave podatkov. V prvi fazi je bila izdelana programska podpora izmenjave podatkov, v drugi fazi bo izdelana podpora poročanju, ki temelji na podatkih, zbranih in shranjenih v podatkovnem skladišču. Projekt omogoča združevanje različnih aplikacij, dostopnost podatkov, hiter razvoj novih poročil in hitro odzivanje na spremenjene zahteve uporabnikov.

Izveden je bil projekt prenove spletne strani, ki je zajemal oblikovno in funkcionalno izdelavo nove spletne strani agencije v slovenskem in angleškem jeziku, in izdelan prenovljen intranetni informacijski portal.

Informacijska tehnologija je v učinkovito pomoč delovnim procesom, predvsem glede zmogljivosti, razpoložljivosti in zaupnosti. Stopnja razvoja informacijskega sistema omogoča vse potrebne razširitve z načrtovanimi programskimi moduli, podatkovnimi bazami in strojno opremo.

1.8 Odnosi z javnostmi

Sprejem novele Energetskega zakona in Sklep o ustanovitvi Javne agencije RS za energijo sredi leta 2004 sta pomembno vplivala tudi na dejavnosti na področju odnosov z javnostmi.

Ustanovljen je bil svet agencije, ki ima izjemno pomembno vlogo pri delovanju agencije in je pristojen za obveščanje splošne javnosti, medijev in vlade oziroma komuniciranje z njimi. V skladu s 4. členom Poslovnika o delu sveta Javne agencije Republike Slovenije za energijo je delo sveta javno. Javnost dela zagotavlja z novinarskimi konferencami, internetnimi predstavitvami in sporočili. Izjave za javnost daje predsednik sveta ali član sveta, ki ga pooblasti predsednik. Seje sveta so zaprte za javnost. Leta 2004 je svet seznanjal splošno javnost o svojem delu z izjavami in sporočilom za medije ter objavljanjem zapisnikov sej na spletni strani agencije.

Sprememba imena agencije, ki ga določa novi sklep o ustanovitvi, je med drugim zahtevala prenovo logotipa agencije, dopolnitev priročnika celostne grafične podobe in tiskanje vseh tiskovin in drugih materialov z logotipom agencije.

V skladu s programom dela je bilo težišče dejavnosti na področju komuniciranja s strokovno javnostjo. Or-

ganiziranih je bilo veliko različnih sestankov in srečanj, ki so omogočala izmenjavo informacij in stališč z zainteresiranimi javnostmi. Agencija je soorganizirala odmevni energetski seminar z naslovom Spremembe po 1. juliju 2004, ki je bil 22. junija v Ljubljani, sredi decembra pa je pripravila seminar Strateški vidiki vodenja reguliranih podjetij, ki so se ga udeležili zanimivi predavatelji iz Slovenije in tujine. Seminar je bil namenjen predvsem vodstvom podjetij, ki opravljajo regulirane dejavnosti na področju električne energije in zemeljskega plina.

Še posebno strokovna javnost z zanimanjem pričakuje tiskano izdajo poročil o delu agencije in stanju na področju energetike; ti poročili sta bili tudi leta 2004 lepo sprejeti. Pomembna novost, ki jo zahteva Evropska unija, je bila priprava poročila o položaju na trgu z električno energijo v Sloveniji v letu 2003. Poročilo o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščenju in zatiranju konkurence v letu 2003 je dostopno na spletni strani agencije

Za splošno javnost je najpomembnejša oblikovna, funkcijska in vsebinska prenova spletne strani agencije, ki je bila pripravljena leta 2004, popolnoma pa bo zaživela leta 2005.

Največji poudarek komuniciranja z mediji je bil leta 2004 zaradi številnih sprememb, povezanih z delovanjem agencije, na sprotnem odgovarjanju na novinarska vprašanja. Spremljanje objav v medijih je pokazalo dokaj ugodno javno oziroma medijsko podobo agencije.

Po vstopu Slovenije v Evropsko unijo je postal izredno pomemben tudi mednarodni vidik komuniciranja. Dva sodelavca poleg svojih drugih obveznosti skrbita tudi za sodelovanje in komuniciranje agencije z organi in ustanovami EU.

2 Posebni del

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija je bila ustanovljena in deluje na podlagi Energetskega zakona, njegovih podzakonskih aktov in Zakona o javnih agencijah. Pri tem je dolžna upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo EU.

2.1.1 Energetski zakon

Energetski zakon je bil sprejet leta 1999. Objavljen je bil v Uradnem listu RS, št. 79/1999, veljati pa je začel 15. oktobra 1999. Akti, s katerimi je bil spremenjen Energetski zakon, so:

- Popravek energetskega zakona (Uradni list RS, št. 8/2000),
- Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/2002),
- Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/2002),
- Odločba ustavnega sodišča o razveljavitvi prve, druge, tretje, pete in delno četrte alineje 46. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 50/2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona (Uradni list RS, št. 51/2004).

Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona (v nadaljevanju novela Energetskega zakona) je bil objavljen 7. maja 2004 in je začel veljati naslednji dan. Novela Energetskega zakona je razširila pristojnosti agencije in ji naložila več nalog na novih področjih. V skladu s spremenjenim in dopolnjenim EZ se za agencijo uporabljajo določbe Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/2002 in 51/2004 – ZJA), ki se do takrat niso uporabljale.

Novela Energetskega zakona določa, da vse splošne akte za izvajanje javnih pooblastil, ki jih izdaja agencija, sprejema svet in nanje daje soglasje Vlada RS. Razen

navedenega je Sklep o ustanovitvi Javne agencije RS za energijo (Uradni list RS, št. 63/2004 in 95/2004) podaljšal minimalni čas za javno obravnavo splošnih aktov v primerjavi s časom, ki ga je pred tem uporabljala agencija.

Bistvene spremembe pri nalogah agencije so predvsem razširjena pristojnost izdajanja splošnih aktov ter dajanje soglasij in mnenj na področjih toplotne oskrbe, zemeljskega plina in ostalih energetskih plinov, kar je prehod z izpogajanega dostopa na regulirani dostop do teh omrežij (RTPA).

Novela Energetskega zakona nalaga agenciji tudi pripravo poročila za komisijo EU o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščanju in zatiranju konkurence. Poročilo mora biti predloženo Vladi RS 30 dni prej, preden se pošlje komisiji.

Novela Energetskega zakona določa, da bo agencija izdajala potrdila o izvoru električne energije, vendar pa bo Vlada RS morala izdati še uredbo, ki bo to tematiko podrobneje uredila.

Razširilo se je tudi področje sporov, o katerih na prvi stopnji v upravnem postopku odloča agencija. Tako agencija v skladu z novelo Energetskega zakona odloča tudi o sporih, ki nastajajo zaradi zatrjevanje kršitve splošnih dobavnih pogojev in sistemskih obratovalnih navodil in ugotovljenih odstopanj, zneskov za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter kršitev splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo. Agencija v skladu s tem zakonom odloča v upravnem postopku tudi o pritožbi proti odločbi o soglasju za priključitev.

Splošni akti, ki jih mora v skladu z Energetskim zakonom izdati agencija, so:

- metodologije za obračunavanje omrežnine,
- metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij,
- metodologije za pripravo tarifnih sistemov,
- akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja.

V skladu z novelo Energetskega zakona določa agencija tudi omrežnino za uporabo elektroenergetskih omrežij in upravičene stroške ter druge elemente omrežnine za elektroenergetska omrežja. S splošnim aktom lahko predpiše izvajalcem energetskih dejavnosti način dajanja podatkov, ki so potrebni za izvajanje nalog agencije. Novela Energetskega zakona tudi določa, da agencija predpiše način določanja in prikazovanja deleža proizvodnih virov, prav tako pa nadzira pravilnost teh podatkov.

Pri pripravi splošnih aktov mora agencija primerno upoštevati mnenje zainteresirane javnosti. Splošni akt agencije je lahko v roku dveh mesecev po njegovi izdaji predmet ponovne preskušnje na podlagi zahteve zainteresirane osebe.

2.1.2 Podzakonski akti

V nadaljevanju so navedeni podzakonski akti, ki so bili sprejeti na podlagi Energetskega zakona in so veljali leta 2004 ali so bili v tem letu objavljeni.

2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije

1. Sklep o ustanovitvi agencije za energijo (Uradni list RS, št. 54/2000 – veljaven do 10. junija 2004)
2. Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/2004 in 95/2004)
3. Statut agencije za energijo (Uradni list RS, št. 102/2000 – velja v delu, ki se nanaša na notranjo organizacijo agencije)
4. Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/2001, 31/2001)

2.1.2.2 Podzakonski akti s področja zemeljskega plina

1. Akt o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 139/2004)
2. Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 131/2004, 132/2004)
3. Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 131/2004)
4. Sklep o določitvi deleža cene za uporabo prenosnega omrežja zemeljskega plina za leto 2005 (Uradni list RS, št. 129/2004)
5. Uredba o koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 109/2004)
6. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 97/2004)
7. Sklep o določitvi deleža cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja za leto 2004 (Uradni list RS, št. 37/2004 – veljaven do 31. decembra 2004)
8. Okvirne cene in drugi komercialni pogoji za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja (Uradni list RS, št. 131/2003)
9. Pravilnik o sistemskih obratovalnih navodilih za prenos zemeljskega plina in upravljanje prenosnega plinovodnega omrežja (Uradni list RS, št. 65/2003, 51/2004)
10. Uredba o določitvi splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 10/2003, 51/2004)
11. Tarifni sistem za dobavo zemeljskega plina tarifnim odjemalcem na prenosnem omrežju (Uradni list RS, št. 96/2002)
12. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z največjim delovnim tlakom do vključno 16 barov (Uradni list RS, št. 26/2002, 54/2002)
13. Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov (Uradni list RS, št. 60/2001, 54/2002)
14. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos zemeljskega plina in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 8/2001, 11/2001, 79/2004 – veljavna do 3. septembra 2004)
15. Pravilnik o plinskih napravah (Uradni list RS, št. 105/2000, 28/2002, 60/2003)

2.1.2.3 Podzakonski akti s področja električne energije

1. Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Uradni list RS, št. 125/2004)
2. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije in gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem (Uradni list RS, št. 117/2004)
3. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 114/2004)
4. Sklep o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 84/2004)
5. Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja (Uradni list RS, št. 84/2004)
6. Uredba o tarifnem sistemu za prodajo električne energije (Uradni list RS, št. 36/2004)
7. Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov (Uradni list RS, št. 30/2001, 103/2001, 48/2002, 109/2002, 11/2003, 134/2003)
8. Pravilnik o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo (Uradni list RS, št. 123/2003, 51/2004)
9. Odlok o programu reševanja naslednjih investicij v podjetjih proizvodnje električne energije v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 81/2003)
10. Uredba o energetski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/2003, 88/2003)
11. Uredba o določitvi najvišjih tarifnih postavk za prodajo električne energije za tarifne odjemalce (Uradni list RS, št. 39/2003, 8/2004 – veljavna do 31. januarja 2004)
12. Sklep o določitvi povprečnih stroškov priključevanja za nove uporabnike omrežja in za povečanje priključnih moči obstoječih uporabnikov (Uradni list RS, št. 11/2003, 16/2004, 84/2004 – veljaven do 30. julija 2004)
13. Uredba o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije (Uradni list RS, št. 117/2002, 21/2003, 51/2004)
14. Pravilnik o načinu in pogojih dodeljevanja ter kriterijih za dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti (Uradni list RS, št. 103/2002, 103/2003)
15. Navodilo o sistemskem obratovanju prenosnega elektroenergetskega omrežja (Uradni list RS, št. 46/2002, 51/2004)
16. Uredba o pravilih za določitev cen in za odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev električne energije (Uradni list RS, št. 25/2002, 8/2004)
17. Pravila za delovanje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 30/2001, 118/2003)
18. Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov (Uradni list RS, št. 30/2001, 103/2001, 48/2002, 109/2002, 11/2003, 134/2003)
19. Uredba o pogojih za pridobitev statusa kvalificiranega proizvajalca električne energije (Uradni list RS, št. 29/2001, 99/2001)
20. Sklep o določitvi upravljalcev distribucijskih omrežij električne energije v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 54/2000)
21. Sklep o določitvi upravljalca prenosnega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 54/2000)
22. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 54/2000, 70/2003)
23. Uredba o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb s področja distribucije električne energije (Uradni list RS, št. 54/2000, 31/2001, 99/2001, 96/2003 – veljavna do 12. novembra 2004)

24. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe prenos električne energije in gospodarske javne službe upravljanje prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 54/2000 – veljavna do 5. novembra 2004)

2.1.2.4 Drugi podzakonski akti

1. Pravilnik o vrstah podatkov, ki jih posredujejo izvajalci energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 75/2004)
2. Resolucija o Nacionalnem energetskem programu (ReNEP) (Uradni list RS, št. 57/2004)
3. Pravilnik o načinu ogrevanja na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 131/2003)
4. Pravilnik o pogojih za izdajo energetskega dovoljenja (Uradni list RS, št. 123/2003)
5. Pravilnik o vrstah podatkov, ki so jih izvajalci energetske dejavnosti dolžni sporočati ministrstvu, pristojnemu za energijo (Uradni list RS, št. 82/2003, 75/2004 – veljaven do 13. julija 2004)
6. Pravilnik o dodeljevanju sredstev za spodbujanje učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 49/2003)

2.1.2.5 Podzakonski akti, ki jim je EZ podaljšal veljavnost

Na podlagi Zakona o energetskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 33/1981), ki ga je Energetski zakon razveljavil, so bili izdani predpisi, ki jim je Energetski zakon podaljšal veljavnost:

1. Pravilnik o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetske naprav (Uradni list SRS, št. 30/1983, 31/1984, 1/1987, 79/1999, 31/2000)
2. Pravilnik o racionalni rabi energije pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode (Uradni list SRS, št. 31/1984, 35/1984, Uradni list RS št. 79/1999, 42/2002, RS 42/2002)
3. Merila in kriteriji za povračila za priključitev na transportno plinovodno omrežje SR Slovenije in za povečan odjem zemeljskega plina s tega omrežja (Uradni list SRS, št. 1/1987, 79/1999)
4. Merila in kriteriji za prednostno oskrbo z mazutom v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 45/1987, 79/1999)
5. Uredba o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/1995, 64/1995, 79/1999)
6. Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe oskrbe z zemeljskim plinom iz transportnega omrežja (Uradni list RS, št. 77/1996)
7. Tarifni sistem za prodajo električne energije iz elektroenergetskega sistema Slovenije (Uradni list RS, št. 84/1998, 79/1999, 36/2004 – veljaven do 30. junija 2004)

2.1.2.6 Podzakonski akti, izdani na podlagi Zakona o kontroli cen

Na podlagi Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 63/1999) so v letu 2004 veljali ali bili objavljeni predpisi, ki vplivajo na funkcioniranje plinskega in elektroenergetskega trga:

1. Uredba o določitvi trdne (fiksne) cene omrežnine za distribucijsko in prenosno omrežje (Uradni list RS, št. 70/2004 – veljavna do 31. julija 2004)
2. Uredba o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike (Uradni list RS, št. 38/2004)
3. Uredba o določitvi trdne (fiksne) cene omrežnine za distribucijsko in prenosno omrežje (Uradni list RS, št. 18/2004, 70/2004 – veljavna do 30. junija 2004)
4. Uredba o določitvi najvišjih tarifnih postavk za prodajo električne energije za tarifne odjemalce (Uradni list RS, št. 8/2004, 66/2004 – veljavna do 30. junija 2004)

5. Uredba o določitvi trdne (fiksne) cene omrežnine za distribucijsko in prenosno omrežje (Uradni list RS, št. 135/2003, 18/2004 – veljavna do 29. februarja 2004)
6. Uredba o oblikovanju povprečne prodajne cene zemeljskega plina za dobavo tarifnim odjemalcem na prenosnem omrežju (Uradni list RS, št. 124/2003)
7. Uredba o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne uporabnike (Uradni list RS, št. 37/2003, 38/2004 – veljavna do 22. aprila 2004)

2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovno področje agencije

Republika Slovenija je 1. maja 2004 postala polnopravna članica Evropske unije. Evropska zakonodaja oziroma pravni red EU je s tem postal del slovenske zakonodaje.

Pravni red temelji na ustanovitvenih pogodbah, o katerih so se dogovorile, jih podpisale in ratificirale države članice. Dopolnjujejo jih pravni viri, ki jih sprejemajo institucije EU, kot npr.:

- **uredbe**, ki so splošno veljavne in se v državah članicah uporabljajo neposredno,
- **direktive**, ki zavezujejo države članice za doseganje opredeljenega cilja, ne določajo pa zakonodajnih sredstev za njihovo uresničitve, in
- **odločbe**, ki v celoti zavezujejo vse, na katere so naslovljene.

Pomembni del pravnega reda EU je tudi sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje. Organi EU izdajajo tudi priporočila in mnenja, ki pa niso zavezujoča in so le smernice za delovanje držav članic.

Pravni akti EU, ki so v letu 2004 vplivali na področje energetike, so:

- Uredba (ES) št. 1228/2003 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (Besedilo velja za EGP),
- Direktiva 2003/54/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 96/92/ES,
- Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 2003/55/ES z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 98/30/ES,
- Direktiva 2001/77/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo,
- Direktiva 2003/87/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (Besedilo velja za EGP).

2.2 Cilji agencije

2.2.1 Dolgoročni cilji

V agenciji smo odgovorni za:

- aktivno vlogo pri ustvarjanju pogojev za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- vzpostavitev učinkovitega delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih,
- zagotavljanje nepristranskosti na trgu z energijo, učinkovite konkurence in učinkovitega delovanja energetskega trga;
- spodbujanje učinkovite rabe infrastrukture,
- preglednost in odprtost regulativnega procesa in regulativnih odločitev,
- učinkovito izvajanje ekonomskega nadzora z iskanjem primernega razmerja med kakovostjo in ravno cen reguliranih storitev,
- vzpostavitev jasnih in vnaprej znanih pravil in cen reguliranih storitev, da bi se čim bolj zmanjšale možnosti za dolgotrajne spore in negotovosti,
- omogočanje preglednega in nepristranskega delovanja trga z odkrivanjem, preprečevanjem in opozarjanjem na morebitne nekorektnosti v delovanju trga,
- vzpostavljanje dodatnih koristi za vse udeležence na trgu.

Poleg doseganja temeljnega cilja, ki je učinkovito uravnotežanje različnih interesov akterjev energetskega trga in zagotavljanja svojega prispevka k njegovemu razvoju in delovanju, pa v agenciji ne pozabljamo načrtovati lastni razvoj in cilje, kot so prepoznavnost, poslovna odličnost, pozitivna naravnost, prožnost, odprtost in inventivnost.

2.2.2 Letni cilji

Za zagotovitev preglednega in nepristranskega delovanja trga si je agencija zastavila cilje:

- pripravo in uveljavitev splošnih in morebitnih posamičnih aktov agencije z namenom, da jasno in pregledno določi pravila in odločitve, za katere je pristojna,
- omogočiti pregledno in nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti, z nadzorom nad delovanjem trga in odkrivanjem, preprečevanjem in opozarjanjem na morebitne zlorabe in nekorektnosti,
- ustvariti dobro prakso oziroma dobre poslovne navade na trgu z električno energijo, zemeljskim plinom in toploto v Sloveniji, kar vključuje lastno regulativno prakso,
- poleg dobre prakse ustvariti tudi drugo, dodatno korist za vse udeležence na trgu.

2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije

Agencija je leta 2004 opravila načrtovane storitve, izdelala in objavila predpisana poročila in uresničila eno od načrtovanih dodatnih storitev: izdala je soglasje k omrežnini za prenosno omrežje zemeljskega plina.

Agencija je leta 2004 opravila veliko dela s pripravo analiz in predlogov posega v regulativni okvir in sprememb omrežnine za elektroenergetsko omrežja; te dejavnosti so bile potrebne za doseganje makroekonomskih ciljev Slovenije.

Med pomembnimi rezultati dela so tudi izdelava in posredovanje predlogov za spremembe in dopolnitve Energetskega zakona, ki so sooblikovali vsebino zakona. Posledica uveljavitve tega zakona je tudi intenzivna priprava aktov agencije, s katerimi predpiše metodologije za določanje omrežnin, tarifnih sistemov in splošnih pogojev za dobavo in odjem. Na področju električne energije je agencija sprejela akt, s katerim je uredila omrežni-

ne, prav tako za prenos zemeljskega plina. Akti za področji distribucije zemeljskega plina in daljinske toplote ter za področje tarifnih sistemov bodo po programu dela za leti 2005 in 2006 pripravljene in uveljavljene v letu 2005.

2.3.1 Načrtovani izdelki na področju električne energije v letu 2004

2.3.1.1 Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2003 in o stanju na trgu z električno energijo

V okviru nadzora nad izvajanjem regulativnega okvira je agencija izdelala podrobno analizo poslovanja reguliranih elektroenergetskih dejavnosti upravljanja distribucijskega omrežja (UDO), distribucije električne energije (DEE), upravljanja prenosnega omrežja (UPO) in prenosa električne energije (PEE), ki jih izvajajo distribucijska in prenosna podjetja.

Regulirana podjetja so končala poslovno leto 2003 z dobičkom, prav tako vse regulirane dejavnosti, ki se financirajo iz omrežnine. Realizacija prihodka iz omrežnine je bila v primerjavi z načrtovano realizacijo iz regulativnega okvira višja zaradi večje porabe električne energije od načrtovane. Podrobnejši podatki o rezultatih poslovanja reguliranih podjetij in dejavnosti so bili objavljeni v Poročilu o stanju na področju energetike za leto 2003.

V sklopu analize poslovanja reguliranih dejavnosti v letu 2003 sta bili narejeni tudi analiza in poročilo o izvajanju načrtovanih naložb reguliranih podjetij po gospodarskih načrtih v letu 2003. Iz poročila se vidi, da so bile realizirane vrednosti investicij pri vseh podjetjih višje od načrtovanih v gospodarskih načrtih. Realizacija je bila glede na regulativni okvir v distribucijskih podjetjih presežena za 9,05 odstotka, v prenosnem podjetju pa za 15,84 odstotka. Dinamika realizacije je bila med letom neenakomerna, saj je bila večina sredstev porabljen v drugi polovici leta. Iz analize je vidno, da vrednostni obseg investicij v gospodarskih načrtih nekaterih podjetij ni bil usklajen z regulativnim okvirom.

Agencija je proučila tudi razvojne načrte omrežij izvajalcev reguliranih dejavnosti, za katere je resorno ministrstvo izdalo soglasje. Izdelano je bilo poročilo Pregled razvojnih načrtov reguliranih podjetij distribucije in prenosa za obdobje 2003–2012.

V razvojnih načrtih posameznih podjetij so opravljene podrobne analize stanja, na podlagi katerega je bil pripravljen načrt razvoja. Čeprav nekateri podatki niso najzanesljivejši, so metodologija in ključni vhodni podatki dovolj dobri za načrtovanje realnega razvoja. Urejeni podatki v poročilu so ustrezna podlaga za nadaljnje analize in spremljanje delovanja reguliranih dejavnosti v distribuciji in prenosu električne energije.

2.3.1.2 Poročila o izdelanih analizah poslovanja reguliranih dejavnosti v poslovnem letu in o realizaciji

2.3.1.2.1 Mesečno spremljanje količinske in vrednostne realizacije

Agencija je mesečno spremljala in analizirala količinsko porabo električne energije na podlagi fakturirane realizacije in ugotavljala odstopanja od načrtovane porabe in realizacije prihodkov iz cen za uporabo omrežij (v nadaljevanju CUO).

2.3.1.2.2 Poročila o realizaciji prihodkov iz CUO

Mesečno ažurirana evidenca količinske in vrednostne realizacije je omogočala izdelavo periodičnih analiz in poročil. Narejene so bile analize za leto 2003, za leto 2004 pa polletna in devetmesečna analiza prihodkov za podjetja reguliranih dejavnosti po posameznih elementih CUO.

Na podlagi podatkov o količinski porabi električne energije v prejšnjih obdobjih in v obdobju januar–junij 2004 je bila pripravljena napoved porabe električne energije za obdobje julij–december 2004, ki je bila upoštevana pri pripravi Parametrov za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja v letih 2004 in 2005.

2.3.1.2.3 Analiza prihodkov povprečnih stroškov priključevanja na omrežje

Pripravljeni sta bili polletna in devetmesečna analiza prihodkov iz naslova povprečnih stroškov priključevanja na omrežje. Iz obeh analiz je videti, da bo načrtovani obseg prihodkov iz tega naslova v letu 2004 gotovo dosežen, ponekod pa celo presežen.

2.3.1.3 Zadostnost in cene sistemskih elektroenergetskih storitev za leto 2005

Z mesečnim spremljanjem stanja je agencija ugotavljala odstopanja od načrtovane porabe in realizacije prihodkov iz naslova omrežnine za sistemske storitve. Pri oceni potrebnih prihodkov za leto 2005 in glede na omejitve, ki so bile določene že za leto 2004, je agencija upoštevala cene v letu 2004 in pozvala Eles, da na podlagi ocenjenega prihodka iz zamejene cene omrežnine za sistemske storitve v skladu s pravili izvede postopek za zakup sistemskih storitev.

2.3.1.4 Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostopu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2004 ter določitev cenikov za omrežnino

V regulativnem okviru za obdobje 2003–2005, ki je bil vsebovan v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov (Uradni list RS, št. 109/02) in za katerega je Vlada RS dala soglasje 12. decembra 2002, je bilo glede na cene v letu 2003 predvideno povišanje cen omrežnine v letu 2004 za povprečno 15,03 odstotka in dodatno za odstotek rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih. Agencija je na tej podlagi pripravila predlog cen za leto 2004 že v letu 2003, vendar pa zaradi usmeritev Vlade RS, povezanih z vstopom v ERM2 in obvladovanjem rasti inflacije, ta predlog agencije in tudi naslednji korigirani predlog z manjšim povišanjem cen nista bila sprejeta in uveljavljena. V obdobju januar–julij 2004 so bile cene omrežnine na podlagi Uredbe o določitvi trdne (fiksne) cene omrežnine za distribucijsko in prenosno omrežje enake kot v istem obdobju leta 2003.

Agencija je izdelala več podrobnih analiz, da bi z njihovo pomočjo poiskala rešitev, ki bi bila po prenehanju veljavnosti trdne cene omrežnine sprejemljiva tako za regulirana podjetja kakor tudi za državo in ki bi čim manj vplivala na inflacijo in zagotavljanje pogojev za vstop v ERM2. Analize so zajemale poslovanje reguliranih dejavnosti v letu 2003 in prihodek iz omrežnine v obdobju januar–junij 2004. Agencija je pripravila strokovne podlage za določitev omrežnin v drugi polovici leta 2004 in letu 2005.

2.3.1.5 Novelirani Pravilnik o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov

Novela Energetskega zakona je drugače uredila pristojnosti agencije in Vlade RS tudi na področju cen za uporabo omrežij in omrežnin. Prav omenjeni zakon je dal povsem nove vidike, ki jih je bila agencija dolžna upoštevati pri nadaljnjem urejanju omrežnin.

Do 8. maja 2004 je agencija v skladu z zakonom samostojno določala del cene za uporabo omrežij, in sicer ločeno del za omrežnino in del za sistemske storitve. Opredelila je tudi druge elemente cen za uporabo omrežij (delovanje agencije, prednostno dispečiranje in evidentiranje pogodb na organiziranem trgu z električno energijo). Navedeno je agencija določila v Pravilniku o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov, ki je bil objavljen 30. decembra 2003 (v nadaljevanju pravilnik).

Na podlagi novele Energetskega zakona je agencija na področju omrežnine v obliki splošnih aktov in posamičnega akta pristojna določati:

- a) metodologijo za obračunavanje omrežnine,
- b) metodologijo za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen,
- c) določitev omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij.

V skladu z novelo Energetskega zakona je agencija glede cen za uporabo omrežij torej pristojna (po pridobljenih soglasjih Vlade RS) določati le omrežnino, ki mora pokrivati tudi stroške sistemskih storitev. Po noveli Energetskega zakona pa je samo Vlada RS pristojna določati dodatke k omrežnini, ki tudi niso več identični z elementi cen za uporabo omrežij, dotlej opredeljenimi v pravilniku agencije (pokrivanje stroškov delovanja agencije, obvezen odkup električne energije, pokrivanje stroškov dobaviteljev zaradi neustavitve dobave energije in evidentiranja sklenjenih pogodb za oskrbo z električno energijo).

Zaradi določitve trdne cene omrežnine in sprejema novele Energetskega zakona je bilo mogoče doseči spremembe cen omrežnine, ki so bile dotlej objavljene v pravilniku in zamrznjene, le z izdajo metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen, za katero je agencija pristojna. V dotedanjo ureditev obračunavanja omrežnine je bilo treba poseči tudi zaradi drugačne časovne razporeditve manjše in večje dnevne tarife (Uredba o tarifnem sistemu za prodajo električne energije), kar je bilo mogoče doseči le z izdajo metodologije za obračunavanje omrežnine.

Agencija je navedene spremembe uveljavila v Aktu o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja (Uradni list RS, št. 84/04).

Tako je agencija v skladu:

- z metodologijama za obračunavanje in določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja,
- z usmeritvijo iz sklepa vlade s 30. decembra 2003,
- z napovedjo glavnih makroekonomskih agregatov za leti 2004 in 2005 iz Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj s 7. aprila 2004,
- z upoštevanjem spremenjenih pogojev kreditiranja in obrestnih mer,
- s konvergenčnim programom Vlade RS s 13. maja 2004,
- z usklajevanji s pristojnimi ministrstvi (MOPE, MF, MG, 14. julij 2004)
- in upoštevajoč razlike med posameznimi postavkami izravnane prihodka iz regulativnega okvira za leto 2003 in realizacijo v letu 2003

pripravlila korekcije za izračun potrebnega prihodka iz omrežnine za leti 2004 in 2005. S temi ukrepi bo ohranjena približna ničelna rast omrežnine do konca regulativnega obdobja, torej do 31. decembra 2005.

Kot priloge in sestavni del navedenega akta so bili uveljavljeni tudi:

- izhodišča ekonomskega reguliranja,
- parametri za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja v letih 2004 in 2005,
- korekcijski faktorji, veljavni od 1. avgusta 2004, ki omogočajo izravnavo razlik med izravnanimi prihodki in predvidenimi prihodki posameznih izvajalcev s področij GJS sistemskih operaterjev in se uporabljajo v pogodbah o dostopu do prenosnega omrežja med sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja in sistemskim operaterjem prenosnega omrežja.

V istem uradnem listu je bil objavljen tudi Sklep o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij, ki vsebuje tarifne postavke omrežnine za:

- prenosno omrežje,
- distribucijsko omrežje,
- sistemske storitve,
- posebne sistemske storitve,
- uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti povezovalnih vodov,
- povprečni strošek priključevanja.

2.3.1.6 Določitev postopka za določanje deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načina njihovega prikazovanja

V novi direktivi o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo (2003/54/ES), ki je bila sprejeta junija 2003, sta evropski parlament in Svet EU zahtevala od držav članic EU, da morajo vsi dobavitelji električne energije končnim odjemalcem objavljati sestavo primarnih virov za proizvodnjo električne energije na izstavljenih računih in promocijskih gradivih. V skladu z omenjenimi zahtevami v 19. členu Energetskega zakona tudi določa, da so dobavitelji električne energije dolžni končnim odjemalcem na izdanih računih za električno energijo in v svojih propagandnih gradivih objaviti deleže posameznih proizvodnih virov v celotni strukturi električne energije posameznega dobavitelja v preteklem letu. Prav tako so na računih in v propagandnih gradivih dolžni navesti vsaj imena spletnih strani ali drugih virov informacij, kjer je mogoče dobiti informacije o vplivu strukture proizvodnih virov na okolje, predvsem zaradi izpustov ogljikovega dioksida in radioaktivnih odpadkov. Isti člen zakona tudi določa, da je Javna agencija Republike Slovenije za energijo pristojna, da s splošnim aktom predpiše način določanja deležev posameznih proizvodnih virov in način njihovega prikazovanja. Agencija je po zakonu zadolžena za nadzor nad pravilnostjo omenjenih podatkov.

V skladu z omenjenimi določili je agencija pripravila osnutek akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja. Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je na decembrski seji dal soglasje za začetek postopka javne obravnave. Ta se je začela 17. decembra z objavo osnutka splošnega akta na spletnih straneh agencije in povabila k dajanju pripomb, končala pa se je leta 2005. Akt je še v pripravi in bo skladno s programom dela za leti 2005 in 2006 pripravljen in uveljavljen v letu 2005.

2.3.2 Načrtovani izdelki na področju zemeljskega plina v letu 2004

2.3.2.1 Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriterijev za upravičenost stroškov za leto 2004 do uvedbe regulativnega obdobja

Leta 2004 so bile dejavnosti agencije na področju zemeljskega plina povezane s sprejetjem direktive 2003/55/EC, ki je uvedla regulirani dostop tretje strani do omrežij (rTPA). Direktiva zahteva pravno ureditev, ki zagotavlja transparenten in nediskriminatorni dostop do omrežja in pospešeno odpiranje trga z zemeljskim plinom za vse odjemalce razen za gospodinjstva, po 1. juliju 2007 pa tudi zanje. Omenjena direktiva je zahtevala od vseh udeležencev trga z zemeljskim plinom velike spremembe, saj se je trg z zemeljskim plinom 1. julija 2004 dodatno močno odprl, tako da je število upravičenih odjemalcev naraslo z 20 na približno 5360.

Novela Energetskega zakona je torej naložila agenciji nove naloge na področju zemeljskega plina, povezane s pripravo metodologij, dajanjem soglasij in mnenj. Agencija se do uvedbe regulativnega obdobja leta 2005 pripravlja na najpomembnejše naloge, izhajajoče iz novele Energetskega zakona. V letu 2004 so bile to priprava metodologij in dajanje soglasij za omrežnine.

Leta 2004 so bile cene za uporabo omrežij zemeljskega plina na prenosnem omrežju upravičenim odjemalcem posebej izkazane in določene v aktu Okvirne cene in drugi komercialni pogoji za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja (Uradni list RS, št. 131/03), ki je veljal vse leto 2004. Agencija zato ni pripravila posebnih aktov za prehodno obdobje, to je od druge polovice leta 2004 do začetka regulativnega obdobja januarja 2005. Pri svojem delu se je posvetila predvsem pripravi izhodišč, meril in podlag za ureditev regulativnega obdobja ter končnemu oblikovanju metodologije na prenosnem omrežju zemeljskega plina za prvo regulativno obdobje v letu 2005.

2.3.2.2 Metodologija za določanje cen za uporabo plinovodnih omrežij in kriterijev za upravičenost stroškov za regulativno obdobje

Po sprejetju novele Energetskega zakona maja 2004 je agencija na podlagi oblikovanih izhodišč in kriterijev takoj začela pripravljati splošne akte za prvo regulativno obdobje v letu 2005. Agencija se je najprej posvetila izdelavi dveh splošnih aktov, s katerima uveljavlja metodologiji za prenosno omrežje zemeljskega plina, saj sta podlaga za izdelavo celovitega koncepta delovanja trga z zemeljskim plinom in hkrati urejata pravila reguliranja sistemskega operaterja in način obračunavanja za upravičene odjemalce. Ti porabijo na leto več kot 75 odstotkov letne porabe zemeljskega plina v Sloveniji.

Novela Energetskega zakona je zahtevala spremembo naslova akta in način določanja omrežnin. Tako je agencija leta 2004 pripravljala dva akta, povezana z določitvijo omrežnine:

- Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina in
- Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

2.3.2.2.1 Metodološki pristop za reguliranje trga z zemeljskim plinom

Z namenom, da bi nastavila ustreznih mehanizem reguliranja trga z zemeljskim plinom, je agencija proučila nekaj modelov reguliranja podjetij za prenos in distribucijo zemeljskega plina v tujini. Pri tem je ugotovila, da se metoda za reguliranje trga z zemeljskim plinom ne razlikuje močno od metode za reguliranje trga z električno energijo, vendar so lastnosti omrežij različne. Prav tako je ugotovila, da ni enotnega sistema reguliranja, ki bi omogočil poenotenje ekonomskega reguliranja med državami EU, saj so značilnosti omrežij v državah EU zelo

različne in za zdaj ne dopuščajo neposrednega prenosa modela reguliranja iz katere koli države EU v Slovenijo. Zato se je agencija odločila, da bo v začetnem obdobju uporabila model reguliranja na podlagi zamejene cene, vendar bo vzpostavila regulativni okvir, ki bo za začetek upošteval le enoletno obdobje.

2.3.2.2.2 Pogoji in podlage za izdelavo aktov

Pogoj za izdelavo Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina, ki se nanaša na reguliranje prihodka systemskega operaterja prenosnega omrežja, je bila določitev razmejitev med prenosnim in distribucijskim omrežjem zemeljskega plina. To mejo je določila vladna Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina, ki je bila objavljena septembra 2004.

Podlaga za izdelavo akta je bila analiza poslovanja systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina, ki je tudi izhodišče za oblikovanje kriterijev za upravičenost stroškov pri izdaji soglasja k omrežnini.

Agencija je v drugi polovici leta 2004 nadzirala tudi pravno ločitev Geoplina, d. o. o., ki je bil do takrat monopolni izvajalec oskrbe z zemeljskim plinom. Po končanem postopku pravne delitve družbe na dobavitelja zemeljskega plina in systemskega operaterja prenosnega omrežja je agencija na koncu leta 2004 dobila v pregled vso zahtevano dokumentacijo, potrebno za ločitev družbe.

2.3.2.2.3 Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina

Vse leto so v agenciji potekale dejavnosti, povezane s pripravo splošnega akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina. V skladu s 24. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije RS za energijo je agencija 22. septembra 2004 pozvala zainteresirano javnost k dajanju pripomb in predlogov na predlagani osnutek akta. Javna obravnava je trajala do 22. oktobra 2004. Po končani javni obravnavi je bil akt predstavljen pristojnim ministrstvom in z njihovimi pripombami predložen Vladi RS. Vlada RS je na dopisni seji 26. novembra dala soglasje k aktu, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS 6. decembra 2004. Vsebina akta je predstavljena v nadaljevanju.

Vlogo za izdajo soglasja k omrežnini za prenosno omrežje zemeljskega plina je agencija dobila 16. decembra 2004. Proučila je skladnost določitve omrežnine z zahtevami, ki jih predpisuje metodologija, ugotovila, da je predlagana omrežnina ustrezna, in 20. decembra 2004 dala soglasje k predlaganemu aktu o določitvi omrežnine.

V aktu je določena metoda ekonomskega reguliranja prenosa zemeljskega plina, ki temelji na metodi zamejne cene. Omrežnino za prenosno omrežje zemeljskega plina sestavljajo:

- cena za prenos zemeljskega plina,
- cena za lastno rabo,
- cena za izvajanje meritev,

določi pa se na podlagi upravičenih stroškov, ki jih ima sistemski operater zaradi prenosa zemeljskega plina, lastne rabe in izvajanja meritev.

Agencija ugotavlja upravičene stroške izvajanja dejavnosti sistema operaterja prenosnega omrežja za operativne stroške, stroške izgub v omrežju, amortizacijo in donos na sredstva. Akt podrobno določa posamezne upravičene stroške.

Pri presojanju upravičenih stroškov upošteva agencija različna merila. Ugotavlja le tiste upravičene stroške, ki so potrebni za izvajanje gospodarske javne službe sistema operaterja prenosnega omrežja. Če agencija s primerjalnimi analizami ugotovi manjšo učinkovitost sistema operaterja, lahko zahteva zmanjšanje nadzorovanih stroškov.

Na podlagi aktov določi sistemski operater prenosnega omrežja omrežnino, na katero mora pred objavo v uradnem listu dati soglasje agencija. V aktu so določeni pogoji za pridobitev soglasja, ki se nanašajo na potrebne dokumente oziroma podatke. Agencija zavrne soglasje k omrežnini, če ta ni izračunana v skladu s sprejeto metodologijo.

2.3.2.2.4 Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Akt je bil pripravljen skupaj z Aktom o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na podlagi strokovnih analiz poslovanja reguliranih podjetij distribucije zemeljskega plina. Konec leta 2004 je bil ta akt v postopku usklajevanja z reguliranimi podjetji; agencija je tako hotela doseči čim večjo usklajenost že pred začetkom javne obravnave, ki naj bi zagotavljala kakovost akta in njegovo izvedljivost. Akt je v pripravi in bo skladno s programom dela za leti 2005 in 2006 pripravljen in uveljavljen v letu 2005.

2.3.2.3 Metodologija za obračun cen za uporabo plinovodnih omrežij in sistem obračunavanja teh cen

Novela Energetskega zakona je spremenila naslov predvidenemu izdelku in tako je agencija v letu 2004 za obračunavanje omrežnine pripravila osnutka dveh aktov:

- Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina,
- Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

Pripravljanje aktov o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno in distribucijsko omrežje zemeljskega plina je trajalo vse leto 2004. Agencija je proučevala modele obračuna v tujini in upoštevala priporočila strokovnjakov v okviru izvedenega projekta PHARE SI0202.01 Access to Gas Networks. Na tej podlagi je oblikovala sistem obračunavanja zemeljskega plina.

Po sprejetju Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 97/04), ki je bila objavljena septembra 2004, je agencija lahko pripravila oba splošna akta, povezana z obračunavanjem omrežnine. Navedena uredba je namreč določila, da je treba omrežnini za prenosno in distribucijsko omrežje zemeljskega plina ločiti.

2.3.2.3.1 Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina

Agencija je pripravila podlage za splošni Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina in dala septembra osnutek akta v javno obravnavo. Agencija je 22. septembra 2004 pozvala zainteresirano javnost k dajanju pripomb in predlogov na predstavljeni akta, javna obravnava pa je bila do 22. oktobra 2004. Po končani javni obravnavi je bil navedeni akt skupaj z Aktom o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina predstavljen pristojnim ministrstvom. Z njihovimi pripombami sta bila akta poslana Vladi RS, ki je zanj dala soglasje na dopisni seji 26. novembra. Akta sta bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 131/2004, popravek Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina pa v Uradnem listu RS, št. 132/2004.

Po uveljavitvi akta je systemski operater prenosnega omrežja predložil agenciji vlogo za izdajo soglasja k omrežnini za prenosno omrežje zemeljskega plina. Agencija je soglasje izdala. S tem se je v praksi uveljavil in začel uporabljati novi način določanja in obračunavanja omrežnine.

V aktu je predstavljen način obračunavanja za prenos zemeljskega plina oziroma način obremenjevanja odjemalcev za zagotovitev upravičenega prihodka systemskega operaterja, ki je določen v aktu o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina. Agencija je upoštevala nediskriminatorni postopek obravnave istega tipa odjemalca. S tem namenom je uvedla novi način obračunavanja omrežnine z uvrščanjem odjemalcev v odjemne skupine glede na zakupljeno zmogljivost. Zaradi nediskriminatornega obravnavanja istega tipa odjemalcev se poenoti cena prenosa za odjemalce, uvrščene v isto odjemno skupino. Poleg tega se zmanjša razlika v omrežnini, ki jo do uveljavitve preostalih splošnih aktov plačujejo primerljivi odjemalci na prenosnem in distribucijskem omrežju.

Agencija s tem aktom določa:

- način obračuna za prenos zemeljskega plina ter systemskih in posebnih systemskih storitev uporabnikom omrežja,
- tolerančne meje dovoljenih odstopanj,
- veljavnost pogodbe o dostopu,
- ceno systemskih in posebnih systemskih storitev.

Za določanje omrežnine se uporablja metoda poštna znamka, kar pomeni sistem enotnih tarifnih postavk za obračunavanje omrežnine na celotnem območju Republike Slovenije za posamezne odjemne skupine. Metoda iz prejšnjega odstavka velja za vse tlačne nivoje na prenosnem omrežju zemeljskega plina in za vse vrste odjemalcev, razvrščenih v isto odjemno skupino.

Omrežnina se lahko obračunava za več odjemnih mest skupaj, vendar morajo biti to odjemna mesta iste pravne osebe, ki je odjemalka plina iz prenosnega omrežja. To pomeni, da se odjemalec lahko uvrsti v ustrezno od-

jemno skupino glede na seštevek prenosnih zmogljivosti iste pravne osebe. Znesek za meritve pa bo, glede na število odjemnih mest, sorazmerno večji.

2.3.2.3.2 Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Novela Energetskega zakona je povzročila bistvene spremembe tako pri prenosu kakor tudi pri distribuciji zemeljskega plina. Agencija je z delavnico, namenjeno ločenemu računovodskemu spremljanju energetskih dejavnosti, poskušala spoznati probleme podjetij in jim nakazati, kako naj dejavnosti računovodsko ločijo. Ločeno računovodsko spremljanje energetskih dejavnosti je pogoj za nediskriminatorski in pregleden izračun omrežnine.

Agencija je pregledala poslovanje distribucijskih podjetij v letu 2004. Te analize so podlaga za pripravo splošnih aktov in izdajo soglasij k omrežnini za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina je bil skupaj z aktom o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina konec leta 2004 v usklajevalnem postopku. Akt bo skladno s programom dela za leti 2005 in 2006 pripravljen in uveljavljen v letu 2005.

2.3.2.4 Kriteriji za upravičenost dostopa do plinovodnih omrežij

Agencija je v začetku leta 2004 izdelala kriterije za določanje upravičenosti dostopa do plinovodnih omrežij. Obravnavani so bili v okviru Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina in vsebujejo tehnična in ekonomska merila, ki zagotavljajo zanesljivo in varno delovanje omrežja zemeljskega plina.

2.3.2.5 Metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja

Agencija je v drugi polovici leta 2004 začela izdelovati podlage za pripravo osnutka Akta o metodologiji za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja. Podlage je predstavila na usklajevalnih sestankih z distribucijskimi podjetji in ugotovila potrebo po vzpostavitvi enotnih meril pri oblikovanju skupnih pravil za delovanje trga z zemeljskim plinom. Zaradi obsežnosti uskladitev tega akta načrtuje agencija usklajevalne postopke še v prvi polovici leta 2005. Akt bo v skladu s programom dela za leti 2005 in 2006 pripravljen in uveljavljen v letu 2005.

2.3.3 Načrtovani izdelki na skupnem področju električne energije in zemeljskega plina v letu 2004

2.3.3.1 Metodologija za pripravo tarifnih sistemov za zemeljski plin in električno energijo

2.3.3.1.1 Metodologija za pripravo tarifnih sistemov za zemeljski plin na distribucijskem omrežju

Agencija je v drugi polovici leta 2004 pripravila tudi podlage za izdelavo osnutka akta o metodologiji za pripravo tarifnih sistemov.

Predstavila jih je na usklajevalnih sestankih z distribucijskimi podjetji in ugotovila potrebo po vzpostavitvi enotnih meril pri oblikovanju skupnih pravil za delovanje trga z zemeljskim plinom. Zaradi številnih uskladitev – zlasti na področju, ki je bilo do uveljavitve novele Energetskega zakona samo v pristojnosti lokalnih skupnosti –

načrtuje agencija usklajevalne postopke še v prvi četrtini leta 2005. Akt bo v skladu s programom dela za leti 2005 in 2006 izdelan in uveljavljen v letu 2005.

2.3.3.1.2 Metodologija za pripravo tarifnih sistemov za prodajo električne energije tarifnim odjemalcem

Pri pripravi osnutka splošnega akta, ki bo deloma nadomestil zdaj veljavno Uredbo o tarifnem sistemu, je bil izdelan načrt za izvedbo novega splošnega akta. Ob uveljavitvi navedenega akta se bo pomembno spremenil način izdajanja soglasij za tarifne sisteme in cene za dobavo električne energije tarifnim odjemalcem. Zato je bil najprej izdelan in predstavljen način menjave sedanje regulative dobaviteljem tarifnim odjemalcem. Nato je agencija pripravila podlage za izdelavo splošnega akta, med njimi analizo sprememb tarifnega sistema – predvsem z vidika spremenjenih stroškov za dobavo električne energije in obračunskih parametrov cene za tarifne odjemalce. Končanje osnutka akta in postopek usklajevanja in sprejema akta sta v skladu s programom dela za leti 2005 in 2006 načrtovana za prvo polletje leta 2005.

2.3.3.2 Pravilnik o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetske dejavnosti dolžni dajati agenciji za energijo

Akt leta 2004 ni bil izdelan. Novela Energetskega zakona spreminja ureditev na tem področju. Podatki, ki jih bo s tem aktom zahtevala agencija, veljajo tudi za podjetja, ki izvajajo regulirane dejavnosti. Energetski zakon zahteva od nekaterih reguliranih podjetij pravno ločitev dejavnosti in s tem povezane strukturne spremembe. Agencija je zato prenesla akt v Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006 in predvidela izdelavo akta v tretjem četrtletju leta 2005.

2.3.4 Načrtovani izdelki na področju poročanja v letu 2004

2.3.4.1 Poročilo o delu agencije za leto 2003

Agencija je v skladu s predpisi pripravila poročilo o svojem delu za leto 2003 in ga 30. junija 2004 poslala Vladi RS v potrditev. Vlada je dala k poročilu soglasje na 95. redni seji 21. oktobra 2004. Poročilo je objavljeno tudi na spletni strani agencije v slovenskem in angleškem jeziku.

2.3.4.2 Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2003

Agencija je v skladu s predpisi pripravila Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2003 in ga 30. junija 2004 poslala Vladi RS v potrditev. Vlada je dala k poročilu soglasje na 95. redni seji 21. oktobra 2004. Poročilo je objavljeno tudi na spletni strani agencije v slovenskem in angleškem jeziku.

Največji napredek v primerjavi z letom prej je agencija dosegla pri poročanju o stanju na področju konkurence, saj je v poročilo vključila ugotovitve o delovanju trga in konkurence, ki jih podrobneje obravnava Poročilo o morebitnih zlorabah prevladujočega položaja, okoriščenju in zatiranju konkurence na trgu z električno energijo. Za prihodnja leta predvideva novela Energetskega zakona tudi nekatere nove vsebine pri poročanju o stanju na področju konkurence.

2.3.4.3 Poročilo o morebitnih zlorabah prevladujočega položaja, okoriščanju in zatiranju konkurence na trgu z električno energijo

Poročilo je pripravljeno za komisijo Evropskih skupnosti. Poroča o konkurenci na trgu z električno energijo v skladu z zahtevo Direktive o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo 2003/54/EC in Energetskim zakonom. Poročilo govori o morebitnih prevladujočih položajih na trgu z električno energijo, okoriščanju in zatiranju konkurence, vsebuje pregled sprememb v lastništvu podjetij, ugotovitve, povezane z ukrepi, s katerimi zagotavlja država zadostno število udeležencev trga, ali ukrepi, s katerimi država spodbuja povečevanje čezmejne izmenjave in konkurenco. Poročilo vsebuje o tem tudi potrebne strokovne podlage in podatke.

Pri presoji konkurenčnih kazalnikov sta v poročilu ločeno obravnavana trg na debelo in trg na drobno. Na teh trgih namreč delujejo različni udeleženci. Trg na debelo je pomemben predvsem za proizvajalce in ponudnike energije, trg na drobno pa za dobavitelje in končne odjemalce električne energije.

Poročilo je objavljeno na spletni strani agencije.

2.3.4.4 Četrtletna poročila agencije o glavnih nalogah

Agencija je opravila obvezno četrtletno poročanje tako, da je pripravila:

- a. Poročilo o delu v prvem in drugem četrtletju – to kratko povzema poglavje v dokumentu Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006, ki ga je sprejel svet agencije 19. novembra 2004, Vlada RS pa je dala zanj soglasje 25. novembra 2004;
- b. Poročilo o delu agencije v obdobju januar–september 2004 – to daje podrobnejšo sliko o delu in rezultatih dela agencije v navedenem obdobju, svet agencije pa ga je sprejel 16. decembra 2004.

2.3.4.5 Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006

Agencija je v predpisanem roku pripravila in predložila Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006. Dokument je usklajen z novelo Energetskega zakona in vsebuje tudi naloge, ki jih agenciji v letu 2004 ni uspelo opraviti oziroma končati. Svet agencije je sprejel dokument 19. novembra 2004.

2.3.5 Načrtovane storitve

2.3.5.1 Licenciranje in nadzor trga

Vloge iz leta 2004:	45
Ugodene:	38
Ustavljene:	-
Zavrjene:	2
Zavržene:	-
Vloge iz leta 2003:	9
Ugodene:	4
Ustavljene:	2
Zavrjene:	2
Zavržene:	1
Prenos vlog v leto 2005:	5
V letu 2004 en realiziran zahtevek za prenehanje licence	

Tabela 4: Pregled opravljenih postopkov za izdajo in odvzem licenc v letu 2004

2.3.5.2 Reševanje sporov po Zakonu o splošnem upravnem postopku

Vsi spori so bili obravnavani v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku.

Vloge iz leta 2004:	13
Rešenih:	6
Odstop pristojnemu organu:	2
Vloge iz leta 2003:	1
Rešenih:	1
Prenos vlog v leto 2005:	1

Tabela 5: Pregled opravljenih obravnav sporov v letu 2004

2.3.5.3 Posredovanje v sporih (mediacija)

Agencija leta 2004 ni dobila nobene zahteve niti pobude za posredovanje v sporih. Spremljamo pa trende v državah, kjer energetski trg deluje že dalj časa, in ugotavljamo, da potreba po tovrstnem posredovanju postopoma narašča. Zato pričakuje agencija podoben trend v prihodnjih letih tudi v Sloveniji.

2.3.5.4 Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih

2.3.5.4.1 Izobraževalne delavnice za regulirana podjetja

Agencija je leta 2004 pripravila štiri dobro obiskane izobraževalne delavnice za regulirana podjetja. Teme so bile za udeležence zelo pomembne, na delavnicah pa so predavali mednarodni strokovnjaki in predstavniki agencije.

1. Primerjalne analize stroškov

Delavnica je bila 21. oktobra; navzočih je bilo 14 udeležencev, predvsem predstavnikov podjetij za distribucijo električne energije.

2. Ločeno računovodsko spremljanje energetskih dejavnosti

Na tej delavnici, ki je bila 13. novembra, je bilo 39 udeležencev, predvsem predstavnikov podjetij za distribucijo zemeljskega plina, predstavnikov zunanjih revizorjev, resornega ministrstva, udeležila pa se ga je tudi zunanja svetovalka – pooblaščenca revizorka.

3. Investicije in vključevanje investicij v regulativno bazo sredstev

Delavnice se je 17. novembra udeležilo 25 predstavnikov podjetij za distribucijo zemeljskega plina, podjetja za prenos zemeljskega plina, podjetij za distribucijo električne energije in podjetja za prenos električne energije.

4. Primerjalne analize stroškov in informacijski tokovi med podjetji in regulatorjem

Te delavnice se je 25. novembra udeležilo 32 udeležencev iz podjetij za distribucijo zemeljskega plina, podjetja za prenos zemeljskega plina, podjetij za distribucijo električne energije, podjetja za prenos električne energije, resornega ministrstva in Ministrstva za finance.

2.3.5.4.2 Delavnica Predstavitev delovanja sistema zelenih certifikatov

Agencija je 5. maja. organizirala delavnico, na kateri je bilo predstavljeno delovanje sistema izdajanja certifikatov za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov (certifikati mednarodnega sistema RECS). Na delavnici so sodelavci agencije predstavili delo in vlogo agencije pri izdajanju certifikatov.

2.3.5.4.3 Seminar Spremembe po 1. juliju 2004

Agencija je pomagala pri snovanju in izvedbi seminarja, ki ga je organizirala Energetika.net. Sodelovali smo tudi s svojim prispevkom. Na tem seminarju, ki je bil 22. junija 2004 v Ljubljani, so bile predstavljene spremembe na področju trga z zemeljskim plinom po 1. juliju 2004, ki jih je zahtevala novela Energetskega zakona. Seminar je bil odmeven in dobro obiskan, saj je obravnaval vsebinsko in časovno zelo zanimivo temo.

2.3.5.4.4 Vodenje okrogle mize na temo kakovost oskrbe z energijo

Predstavniki agencije je na mednarodnem posvetovanju Komunalna energetika, ki je bilo 19. maja v Mariboru, vodil okroglo mizo z naslovom Kakovost oskrbe z električno energijo v tržnih razmerah. Njen namen je bil ozaveščati odjemalce o kakovosti oskrbe, ki jo delimo na komercialno kakovost, zanesljivost oskrbe in kakovost napetosti. Poleg predstavnikov distribucijskih podjetij so v razpravi sodelovali tudi predstavniki upravičenih odjemalcev, ki so poudarili posledice pogostih upadov napetosti na občutljive elektronske naprave, ki jih uporabljajo pri krmiljenju proizvodnje. Minimalno raven kakovosti oskrbe določa Uredba o splošnih pogojih za dobavo in odjem električne energije (Uradni list RS, št. 117/02). Poleg tega bi odjemalci lahko ocenili kakovost oskrbe z električno energijo tudi po svojih subjektivnih merilih, vendar med odjemalci in dobavitelji še ni sklenjenih pogodb o nestandardni kakovosti.

2.3.5.4.5 Strokovna srečanja z regulatorji in tujimi državnimi predstavniki

Strokovna srečanja z regulatorji držav, ki delujejo šele krajši čas, in tujimi državnimi predstavniki:

- srečanje s predstavniki regulatorja Črne gore, 15. aprila,
- strokovno srečanje s predstavniki hrvaškega regulatorja, 14. maja,
- srečanje s srbskim ministrom za energetiko, Ljubljana, 8. julija,
- obisk kosovskega regulatorja, 9. septembra,
- enotedensko izobraževanje sodelavca makedonskega regulatorja.

Na vseh strokovnih srečanjih so sodelavci agencije aktivno sodelovali z referati o posameznih področjih dela in drugih dejavnostih agencije.

2.3.5.4.6 Strokovno srečanje Strateški vidiki vodenja reguliranih podjetij

Konec leta, 14. decembra, je agencija v Mariboru organizirala strokovno srečanje na temo Strateški vidiki vodenja reguliranih podjetij. Dogodek je bil namenjen vodstvom reguliranih podjetij s področja električne energije in zemeljskega plina, z referati pa so sodelovali delavci agencije in priznani strokovnjaki iz tujine.

2.3.5.4.7 Prispevki sodelavcev agencije na strokovnih srečanjih

Sodelavci agencije so v letu 2004 predstavili skupno 48 referatov: v tujini so jih predstavili šest, na strokovnih srečanjih, ki jih je organizirala agencija, so imeli 28 referatov, s 14 strokovnimi referati pa so sodelovali na seminarjih in konferencah, ki so jih organizirale druge ustanove.

2.3.5.5 Tolmačenje lastnih aktov in mnenja, pojasnila ter predlogi v zvezi s predpisi za področja dela in pristojnosti agencije ter obveščanja javnosti

Tolmačenja lastnih aktov in mnenja v pisni obliki:	13
Pojasnila, podatki, ugotovitve, stališča, razlage in obvestila:	47
Predlogi predpisov:	
- predlogi sprememb in dopolnitev EZ	7
- predlogi sprememb in dopolnitev Uredbe o pogojih in postopku za izdajo in odvzem licenc za opravljanje energetskih dejavnosti	3 in 2 sestanka
- predlog Uredbe o izdaji potrdil o izvoru električne energije	2
- uredba o načinu izvajanja GJS s področja zemeljskega plina	3 sestanki

Tabela 6: Pregled tolmačenj lastnih aktov, mnenj, pojasnil, predlogov v zvezi s predpisi in obveščanjem javnosti

Predlog sprememb in dopolnitev Energetskega zakona

Novela Energetskega zakona je bila sprejeta maja 2004. Agencija je sodelovala v postopku sprejemanja zakona in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo v letu 2004 posredovala štiri uradne predloge sprememb in dopolnitev, tri predloge pa na Odbor za infrastrukturo in okolje.

Predlog sprememb in dopolnitev Uredbe o pogojih in postopku za izdajo in odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti

Leta 2004 je agencija posredovala resornemu ministrstvu tri uradne predloge sprememb in dopolnitev uredbe, opravljena pa sta bila tudi dva delovna sestanka, na katerih je agencija podala svoje predloge sprememb in dopol-

nitev. Agencija je predlagala predvsem spremembe in dopolnitve, potrebne za uskladitev uredbe z Energetskim zakonom. Uredba namreč do konca leta 2004 še ni bila usklajena z Energetskim zakonom, agencija pa je imela zaradi neskladja težave z izdajanjem licenc.

Predlog vsebine Uredbe o izdaji potrdil o izvoru električne energije

Leta 2004 je agencija v skladu z dogovorom z MOPE temu posredovala dva predloga vsebinskega dela Uredbe o izdaji potrdil o izvoru električne energije.

Predlog sprememb in dopolnitev Uredbe o načinu izvajanja GJS s področja zemeljskega plina

Leta 2004 se je agencija pri pripravljanju uredbe o načinu izvajanja GJS systemskega operaterja s področja zemeljskega plina udeležila treh sestankov, na katerih je podala tudi vsebinske predloge sprememb.

2.3.5.6 Sodelovanje z institucijami in organizacijami

Na pobudo energetskega podjetja in s podporo pristojnega ministrstva so agencijo 7. oktobra na GZS zaprosili za sodelovanje in podporo pri potencialni širitvi aktivnosti na trg jugovzhodne Evrope, ki je hkrati tudi interesno področje proizvajalcev in trgovcev z energijo. MOPE je do tedaj že sodelovalo v pripravi meddržavnega sporazuma o energetske skupnosti jugovzhodne Evrope (ECSEE), ki ga po prvem sestanku skupine stalnih visokih predstavnikov (PHLG) 12. decembra 2004 imenujemo Sporazum o energetske skupnosti (Energy Community Treaty). Ta sporazum bo omogočil delovanje trga in institucij na regionalnem trgu jugovzhodne Evrope. Sporazum ustanavlja organe, kot so svet ministrov, regulatorski svet in regulatorski forum, ima pa tudi svoj sekretariat. Agencija se je zavezala podpreti proces širitve trgov v jugovzhodno Evropo s pomočjo svojih forumov in organizacij, zato je začela aktivno sodelovati v t. i. atenskem procesu. Podpora je usklajena z ministrstvi, pristojnimi za energijo, oko-

Sodelovanje v Svetu regulatorjev (CEER):

- udeležba na zasedanjih generalne skupščine:	6
- na sestankih delovnih skupin in sestankih oseb, odgovornih za komunikacijo s CEER	7

Sodelovanje z evropsko komisijo za področje EU in JV Evrope:

- udeležba na zasedanjih ERGEG:	3
- udeležba na sestankih ciljnih (fokusnih) skupin:	2
- udeležba na forumih regulatorjev:	3
- delovni sestanek na temo konkurence z evropsko komisijo – DG COMP in DG TREN, regulatorji in organi za varstvo konkurence:	1

Sodelovanje z nevladno potrošniško organizacijo v Sloveniji in britanskim regulatorjem za to področje:

	1
--	---

Tabela 7: Pregled sodelovanja z institucijami in organizacijami v letu 2004

lje, gospodarstvo in zunanje zadeve. Širitev trga v jugovzhodno Evropo pa je tudi prednostna naloga institucij EU. Agencija je sodelovala na Atenskem forumu 26. in 27. oktobra 2004.

2.3.5.7 Notranje storitve

Notranje storitve so bile izvedene v skladu z načrtom za potrebe opravljanja preostalih storitev in izdelave izdelkov ter za tekoče delovanje agencije.

2.3.5.8 Dodatne notranje storitve – delovanje sveta agencije

Z novelo Energetskega zakona je ustanovljen svet agencije, ki deluje v skladu z zakonom in sklepom o ustanovitvi Javne agencije RS za energijo. To je razširilo notranje storitve agencije, saj je del sveta ustrezno podpirala, pripravila podlage in koordinirala ter izvedla vse potrebne dejavnosti, da so seje nemoteno potekale.

Leta 2004 je bilo sklicanih osem rednih in štiri izredne seje. Na sejah je svet obravnaval in sprejel tri splošne akte agencije, tri poročila agencije, dve interni poročili in program dela:

- Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja (Uradni list RS, št. 84/04),
- Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 131/04, 132/04 – popravek),
- Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 131/04),
- Poročilo o stanju na področju energetike v letu 2003,
- Poročilo o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščenju in zatiranju konkurence v letu 2003,
- Letno poročilo Agencije za energijo RS za leto 2003,
- Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006,
- Poročilo o izvajanju ključnih nalog agencije in doseganju ciljev v obdobju januar–september 2004 in
- Poročilo o izvedbi priprav splošnih aktov po Energetskem zakonu.

Svet je izdal soglasje na splošni akt systemskega operaterja, in sicer Akt o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina izvajalca dejavnosti systemskega operaterja prenosnega omrežja za zemeljski plin, Geoplin plinovodi, d. o. o., Ljubljana.

V javno obravnavo je posredoval tri osnutke splošnih aktov agencije:

- Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja,
- Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in
- Akt o določitvi metodologije za določitev tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja.

Svet je sprejel tudi poslovnik o svojem delu.

Sklepi sveta so po njihovi potrditvi redno objavljeni na spletni strani agencije.

2.3.6 Načrtovane dodatne storitve

Agencija je 16. decembra 2004 dobila vlogo za izdajo soglasja k omrežnini za prenosno omrežje zemeljskega plina. Agencija je proučila skladnost določitve omrežnine z zahtevami, ki jih predpisuje metodologija, in je na podlagi ugotovljene ustreznosti predlagane omrežnine 20. decembra 2004 dala soglasje k predlaganemu aktu o določitvi omrežnine.

Preostale dodatne storitve so ostale neopravljene, ker agencija v letu 2004 še ni dobila zahtev zanje in jih bo opravila šele po uveljavitvi metodologij.

2.3.7 Drugi izdelki

2.3.7.1 Metodologiji za določitev tarifnih sistemov in splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja

Izdelan je bil osnutek besedila splošnega Akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja.

Izdelan je bil tudi osnutek besedila splošnega Akta o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja.

Akta nista bila zajeta v program dela za leto 2004, saj ju je predvidela šele novela Energetskega zakona.

Akta je agencija decembra 2004 poslala v javno obravnavo, ki se je končala januarja 2005. Akta bosta skladno s programom dela za leti 2005 in 2006 izdelana in uveljavljena v letu 2005.

2.3.7.2 Vprašalniki ustanov EU

Agencija mora sodelovati v ustanovah regulatorjev in EU, zaradi česar ima veliko dela z izpolnjevanjem vsebinskih vprašalnikov, ki so podlaga za poročila in analize stanja na trgu z energijo. Skupaj je bilo izpolnjenih 13 vprašalnikov, od tega eden za potrebe Evropske komisije, DG TREN, deset za potrebe CEER/ERGEG in dva vprašalnika drugih naslovnikov:

Naslovnik	Vprašalnik	Opis vsebine
DG TREN	4. Benchmarking report (for electricity and for gas)	Direktorat za energetiko pri komisiji EU pripravlja letne preglede stanja razvoja na področju trgov z električno energijo in zemeljskim plinom. Za pregled stanja v letu 2004 je agencija prejela in izpolnila vprašalnik o stanju na trgih v Sloveniji. Povzetki in posebnosti na trgih v 25 državah članicah so zajeti v poročilu, ki je dostopno na spletnih straneh DG TREN.
ERGEG, CEER	Različni vprašalniki	Za delovne skupine pri ERGEG ali pri CEER so bili pripravljene različni pregledi stanja, razvoja in ukrepov na trgih z električno energijo in zemeljskim plinom. Navedeni instituciji tako spremljata razvoj trgov in pravil v državah članicah ter pripravljata podlage za uskladitev ukrepov.

2.3.8 Projektne naloge

Agencija je leta 2004 z zunanjimi izvajalci končala naloge, začete v letu 2003, in sklenila pogodbe za naloge, ki so se začele leta 2004 in bodo končane leta 2005 ali pa so bile končane že leta 2004.

V tabeli 8 so navedene projektne študijske naloge, ki so bile začete že leta 2003 in končane leta 2004.

Vse naloge so bile leta 2004 predane naročniku in ugodno ocenjene.

Leta 2004 so bile naročene nove naloge po finančnem načrtu za leto 2004 z delnimi popravki.

Za te naloge je agencija pripravila projektno dokumentacijo, izpeljala postopek javnega naročanja in sklenila pogodbe z izvajalci. Glede na sprejeto novelo Energetskega zakona in upoštevajoč sklepe sveta je agencija spremenila in prilagodila naročila nekaterih nalog, opisanih v nadaljevanju.

Agencija je ugotovila, da je pridobila pričakovane rezultate dveh predvidenih nalog v prvih delih nalog in jih zato ni bilo treba nadaljevati. To sta bili Vpliv čezmejnega trgovanja z električno energijo na delovanje elektroenergetskega sistema in trga z električno energijo v Sloveniji, 2. del, in Dopolnitev metode obračunavanja omrežnine z novimi odjemnimi skupinami, 2. del. Tako prihranjena sredstva je agencija preusmerila v druge prednostne naloge, kar kaže tabela 9.

Pojmovnik za področje reguliranja trga z zemeljskim plinom izdelujeta Slovenski naftni komite (SNK) in Geoplin. Agencija bo vključena v prihodnji fazi, ki je bila predvidena za drugo polovico leta 2004, vendar se je delo podaljšalo in omenjena faza preložila v leto 2005.

Predvidena projektna naloga Analiza makroekonomskih učinkov ni bila naročena. Razlog za to je, ker bi za ažuriranje potrebnih vhodnih podatkov, ki jih zahteva orodje, morala agencija zagotoviti osebo, ki bi se večino časa ukvarjala s tem področjem. Zaradi po-

Naziv študijske naloge

Uporaba faktorja Q (SAIDI in SAIFI) v metodologiji določanja omrežnine za prenosno in distribucijsko omrežje

Dopolnitev metode obračunavanja omrežnine z novimi odjemnimi skupinami

Vpliv čezmejnega trgovanja z električno energijo na delovanje elektroenergetskega sistema in trga z električno energijo v Sloveniji

Analiza distribucijskega plinovodnega omrežja

Tabela 8: Študijske naloge iz leta 2003, končane leta 2004

Naziv študijske naloge	Del naloge, ki se izvaja
Razvojni in okoljevarstveni vidiki	Scenariji rasti porabe električne energije
Podatkovno skladišče in informacijske povezave	Zasnova, del izvedbe (1. del)
Izdelava pojmovnika za področje reguliranja in trga z zemeljskim plinom	Sofinanciranje izdelave pojmovnika v celoti
Stroški GJS prenosa in distribucije; Kakovost električne energije in zemeljskega plina	Uporaba faktorja Q (SAIDI in SAIFI) v metodologiji določanja omrežnine za prenosno in distribucijska omrežja električne energije, 2. del: prilagoditev vhodnih podatkov v primerljivo obliko
Delovanje in nadzor trga z zemeljskim plinom	Določitev baze podatkov in analiza dejanskih količin odjemnih skupin na distribucijskem plinovodnem omrežju, 2. del
Izdelava podlag za osnutek metodologij za pripravo splošnih pogojev ter tarifnega sistema za dobavo in odjem toplote in pare iz sistema daljinskega ogrevanja	Izdelava dveh dokumentov, podlaga za: – osnutek metodologije za pripravo splošnih pogojev in osnutek metodologije za pripravo tarifnega sistema v celoti

Tabela 9: Študijske naloge, začete v letu 2004

manjkanja kadrov na ekonomskem področju se je agencija odločila, da navedene projektne naloge ne razpiše. Za pripravo novega regulativnega okvira ali ko bo potrebovala takšno analizo, se bo odločila za storitev strokovnjakov, ki se s takimi analizami profesionalno ukvarjajo in imajo na voljo potrebna orodja in sproti ažurirano bazo vseh potrebnih podatkov. Naloga je zato prenesena med storitve.

Agencija je predvidena sredstva prilagodila usmeritvam in novim nalogam, ki izhajajo zlasti iz novele Energetskega zakona. Zato je dodana tudi naloga, ki se nanaša na oskrbo z daljinsko toploto iz distribucijskih omrežij.

Vse navedene naloge so se začele izvajati v letu 2004. Naloga Izdelava podlag za osnutek metodologij za pripravo splošnih pogojev ter tarifnega sistema za dobavo in odjem toplote in pare iz sistema daljinskega ogrevanja je bila končana leta 2004, osnutek izdelka oddan naročniku. Januarja 2005 je bil oddan tudi končni izdelek, ki je bil dobro ocenjen.

2.3.9 Mednarodni projekti in sodelovanje

Mednarodni projekt Phare 02 Regulatory Framework in Completion of the Energy Market in Slovenia poteka v skladu z načrtom in pogodbo. Leta 2004 je bil izbran izvajalec z dvokrožnim javnim postopkom, sklenjena je bila pogodba. Delo se je začelo nemudoma, predložena so bila začetno poročilo in dve četrletni poročili o napredku, ki se nanašata na obdobje od začetka projekta, to je 29. aprila, do konca oktobra. Projekt je zelo obsežen in razdeljen na 12 delov, v okviru katerih se izdelujejo posamezni izdelki v obliki poročil, predlogov, priporočil, modelov in metodoloških pripomočkov ter pravnih mnenj in besedil.

Leta 2004 je potekalo delo v skladu z načrtom, podrobneje opisanim v začetnem poročilu. Predloženih in potrjenih je bilo 20 izdelkov. Nekatere je agencija že uporabila pri svojem delu, na primer pri izde-

lavi Poročila o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okorišcanju in zatiranju konkurence. Nadzorni pododbor za notranji trg ni imel pripomb na dosedanje delo in potek projekta. Usmerjevalni odbor je na prvi seji potrdil začetno poročilo in predlagal usmeritve, ki se tudi uresničujejo. Usmerjevalni odbor je na drugi seji 17. novembra potrdil poročili o napredku za prvo in drugo četrletje projekta in s tem 20 izdelkov. Do konca leta so trajale priprave osnutkov novih izdelkov, predvidenih za januar in februar 2005. Pripravljena je bila odmevna delavnica za vodstva reguliranih podjetij, ki je bila 14. decembra 2004, in na njej so sodelovali tudi strokovnjaki s tega projekta.

2.3.10 Dodatna področja

2.3.10.1 Uskladitev korekcijskih faktorjev za leto 2005

S korekcijami za izračun potrebnega prihodka reguliranih elektroenergetskih dejavnosti iz omrežnine za leti 2004 in 2005 je bil dejansko opredeljen potrebni in izravnani prihodek iz omrežnine tudi za leto 2005. Odstopanja od načrtovanega prihodka v letu 2005 lahko nastanejo zaradi drugačne količinske porabe električne energije po posameznih odjemnih skupinah pri posameznem sistemskem operaterju, zato je treba preveriti ustreznost korekcijskih faktorjev iz leta 2004 tudi za leto 2005. Ker analiza delnih rezultatov realizacije prihodka iz omrežnine v letu 2004 ne bi bila pravilna podlaga za izračun korekcijskih faktorjev za leto 2005, se je agencija odločila, da pripravi predlog korekcijskih faktorjev za leto 2005 v začetku leta 2005 na podlagi rezultatov realizacije vsega leta 2004.

2.3.10.2 Kakovost oskrbe z električno energijo

Delovna podskupina za komercialno kakovost, ki deluje v okviru agencije na področju kakovosti električne energije, je predlagala naslednje "standarde" za komercialno kakovost:

- splošne standarde:
  - nenapovedane prekinitve in potrebni čas za vzpostavitev oskrbe z električno energijo,
  - čas izvedbe manjših del,
  - odgovore na odjemalčeva vprašanja;
- individualne standarde:
  - čas za ponovno priključitev po plačilu dolga,
  - čas, potreben za zamenjavo varovalke,
  - najavo obiska v časovnem intervalu,
  - čas, potreben za pripravo predračuna,
  - čas za rešitev reklamacije v zvezi s števcem,
  - čas za rešitev reklamacije v zvezi s plačilom,
  - čas, potreben za aktiviranje priključka.

Agencija je napovedala predlog, da bodo morala podjetja odjemalcem oziroma uporabnikom njihovih storitev dati popuste pri ceni storitev, če ne bodo izpolnjevala individualnih standardov. Zato so se podjetja odločila, da zajemanje podatkov za nekatere izmed gornjih standardov vgradijo v zahteve standardov ISO 9000.

2.3.10.3 Priprave na novo regulativno obdobje

V pripravah na novo regulativno obdobje agencija proučuje dogajanja in novosti na področju regulative po svetu. Leta 2004 so potekale glavne dejavnosti pri pripravah v sklopu izvajanja študije Phare, katere rezultati bodo posredno in neposredno uporabni pri pripravi posvetovalnega dokumenta, metodologije za določitev omrežne in pri ugotavljanju upravičenih stroškov delovanja sistemskih operaterjev distribucijskih in prenosnega omrežja. V sklopu te študije je agencija že priredila tudi nekaj srečan z reguliranimi podjetji, da bi pravilno razumela ekonomsko regulativo in poglobljeno proučila najpomembnejša področja, kot so primerjalne analize učinkovitosti in vključevanje investicij v regulativno bazo sredstev – da bi zdaj veljavno metodologijo v naslednjem regulativnem obdobju še izboljšali.

2.3.10.4 Tržni zeleni certifikati

Sistem certifikatov električne energije iz obnovljivih virov (Renewable Energy Certification System – v nadaljevanju RECS) je prostovoljna evropska organizacija, ki omogoča trgovanje s standardiziranim sistemom certifikatov. Agencija je postala marca 2004 izdajatelj certifikatov za območje Slovenije. Agencija izdaja, prenaša in spremlja porabo certifikatov v vsej Sloveniji in je polnopravna članica združenja izdajateljev certifikatov (AIB – Association of Issuing Bodies) s sedežem v Bruslju. Za sprejem v AIB je bilo treba pripraviti območni protokol za Slovenijo, ki so ga potrdile vse članice. AIB deluje kot sistemski operater RECS International, ki je združenje več kakor sto elektroenergetskih podjetij.

Leta 2004 je agencija izdala skupno 2.178.544 certifikatov RECS. Vse certifikate je izdala družbi Holding Slovenske elektrarne (HSE); ta je bila v tem letu edino slovensko proizvodno podjetje, ki je opravilo vse potrebne dejavnosti za certificiranje njihove proizvodnje iz obnovljivih virov. HSE je izdane certifikate uporabil pretežno za dokazovanje izvora električne energije na tujih trgih, šele proti koncu leta je začel certifikate RECS uporabljati za dokazovanje izvora električne energije svoje nove blagovne znamke tudi na domačem trgu.

Predstavniki agencije so se od sprejetja v polnopravno članstvo AIB udeleževali rednih zasedanj generalne skupščine združenja, kjer so sodelovali pri sprejemanju vseh pomembnih odločitev. Med najpomembnejšimi nalogami združenja v letu 2004 so bile: priprava novih skupnih pravil za novi evropski sistem certifikatov EECS (European Energy Certificate System), v katerem bodo izkušnje, pridobljene s certifikati RECS, uporabljene za izdajanje, trgovanje in unovčevanje certifikatov električne energije iz drugih vrst energije (npr. fosilnih goriv) ali pridobljene s posebnimi načini proizvodnje (npr. soproizvodnja toplote in električne energije). Sistem EECS, ki je bil leta 2004 poskusen v šestih državah, zajema prostovoljne (npr. RECS) in obvezne (npr. potrdila o izvoru) sisteme. Sistem certifikatov RECS bo torej postal le eden od podsistemov (shem) v širšem sistemu EECS.

2.3.10.5 Potrdila o izvoru električne energije

Po sprejeti noveli maja 2004 29. a člen Energetskega zakona določa, da potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov in objektov soproizvodnje v Republiki Sloveniji izdaja agencija. Isti zakon predpisuje, da vlada z uredbo podrobneje uredi vsebino in način izdaje potrdil o izvoru električne energije.

Že januarja 2004, torej še pred formalnim imenovanjem agencije za izdajatelja, se je agencija začela pripravljati na vlogo izdajatelja potrdil o izvoru. Ustanovljena je bila projektna skupina, ki se je s predstavniki pristojnega ministrstva dogovorila, da pripravi vsebinski osnutek procesa in postopkov izdajanja potrdil o izvoru. Med pripravo vsebinskega osnutka je projektna skupina temeljito proučila sisteme izdajanja potrdil o izvoru po dru-

gih državah EU, njeni predstavniki pa so se v tujini izobraževali na temo potrdil o izvoru električne energije. Projektna skupina je ugotovila, da se to področje zelo spreminja, saj tudi v drugih državah še niso našli končnih rešitev. Zaznana pa je bila težnja po urejanju sistemov izdajanja potrdil o izvoru električne energije s certifikati. V tem duhu je bil tudi zasnovan predlog, ki ga je agencija junija posredovala resornemu ministrstvu. Po usklajevanjih v septembru je agencija oktobra posredovala ministrstvu nekoliko spremenjeni predlog vsebinskega dela procesa izdajanja potrdil o izvoru. Na tej podlagi bo ministrstvo pripravilo ustrezen pravni akt.

2.3.10.6 Razmejevanje po dejavnostih

Pomembno delo agencije, ki se nanaša na sedanje in tudi na prihodnje regulativno obdobje, je nadzor izvajalcev energetske dejavnosti z vidika pravilnega razmejevanja po dejavnostih. Zato, da bi enako razumeli zakonodajo (novelo Energetskega zakona, ZGD, Slovenske računovodske standarde) in potrebe agencije po ločenih podatkih, so bila organizirana srečanja z izvajalci energetske dejavnosti sistemskih operaterjev električne energije in zemeljskega plina. Izvajalci so dobili tudi pisna navodila v zvezi z navedeno problematiko. Na tem področju čaka tako agencijo kakor izvajalce energetske dejavnosti še veliko dela, preden bodo dosegli pravilno razmejevanje po dejavnostih in ustrezno preglednost.

2.3.10.7 Sodelovanje s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (SIST)

Predstavniki regulativnih institucij so zainteresirani za dokumente (standarde), ki so pripravljene oziroma sprejeti s soglasjem. S takšnimi standardi lahko bolje organizirajo svoje delo, nadzirajo razvoj trgov in primerjajo operaterje v različnih državah, ker so v njih tudi jasno določene karakteristike in metode merjenja posameznih parametrov. Za priključevanje novih oblik proizvodnje iz obnovljivih virov in prenos električne energije so nujno potrebne jasne določitve.

Sodelovanje predstavnikov agencije v tehničnem odboru SIST/TC NTF (Napetosti, toki, frekvence), ki sodelujejo v mednarodnem tehničnem odboru IEC/TC (Sistemski vidiki oskrbe z električno energijo) in evropskem tehničnem odboru CLC/TC 8X z istim naslovom, omogoča:

- spremljanje priprave standardov na področju priključevanja na omrežje mikro soproizvodnih (kogeneracijskih) in fotovoltaičnih sistemov in s tem pravočasno prilagoditev nacionalne zakonodaje,
- pravočasno pripravo slovenske terminologije,
- spremljanje priprave standardov in zahtev za zanesljivost, sigurnost in karakteristik za oskrbo z električno energijo.

2.3.10.8 Nakup poslovnih prostorov

V finančnem načrtu za leti 2004 in 2005 je bil predviden nakup približno 1300 kvadratnih metrov poslovnih prostorov v zgradbi na Svetozarevski 6, kjer ima agencija v najemu 713 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Podlaga za takratno izbiro poslovnih prostorov na Svetozarevski 6 (kar je bila tudi podlaga za izračun v finančnem načrtu) je bila temeljita vsebinska in cenovna analiza štirih ponudb. Vendar se je čez pol leta pokazalo, da nakup teh poslovnih prostorov ni izvedljiv. Zato je agencija iskala druge možnosti in dobila še dve dodatni ponudbi za rabljene prostore. Agencija je iskala možnost nakupa rabljenih prostorov zato, ker nima pravice do odbitka vstopnega davka na dodano vrednost, kar pomeni, da bi bila v primeru nakupa novih prostorov cena višja za razliko med davkom na dodano vrednost in davkom na promet nepremičnin. Primerjava pr-

votnih štirih in dodatnih dveh ponudb, ki so izpolnjevale vsebinska merila, je pokazala, da je prostorsko in ekonomsko najugodnejša ponudba za nakup prostorov v Strossmayerjevi 30, ponudnika Probanke leasing, d. o. o. Opravljeni so bili vsi potrebni postopki in podpisana pogodba za nakup teh poslovnih prostorov, ki bodo vseljeni 1. julija 2005.

Pred dejansko predajo bo prodajalec objekt obnovil in ga prilagodil potrebam agencije. Pogodbena vrednost za vselitev prenovljenega objekta je 2402 tisoč evrov oziroma 575.966 tisoč tolarjev, preračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan 31. decembra 2004. Agencija bo pogodbeno obveznost poravnala z odloženim plačilom.

Prvi del kupnine, 792 tisoč evrov oziroma 189.978 tisoč tolarjev, za pridobitev poslovnih prostorov s pripadajočim zemljiščem je bil plačan decembra 2004. Preostanek 1610 tisoč evrov oziroma 385.988 tisoč tolarjev pa bo poravnani v 144 mesečnih obrokih, od avgusta 2005 dalje. V skladu s plačilnim načrtom, ki je sestavni del pogodbe, bo agencija mesečne obroke po 11 tisoč evrov, ki vključujejo stroške financiranja, plačevala po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila. Mesečni obrok je stroškovno primerljiv s sedanjim mesečnim zneskom najemnine za poslovne prostore.

Agencija bo tako pridobila poslovne prostore, primerne za njeno delo. Prostorji izpolnjujejo vse vsebinske zahteve za delovanje agencije (delovni proces, funkcionalna razporeditev – javni del in organiziranost, varnost, javne obravnave ali razprave, strokovna predavanja, potrebe postopkov reševanja sporov in postopkov mediacije in podobno).

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

2.4.1 Opisni in fizični kazalniki

Kazalniki uspešnosti dela agencije so povezani predvsem s časovno in vsebinsko ustreznostjo dela agencije pri njenih nalogah, ki jih določa zakon.

Časovna ustreznost pomeni odzivni čas agencije, ki mora spoštovati zakonsko določene roke, zlasti kadar gre za odločanje, npr. v postopku licenciranja ali drugih upravnih postopkih. Merilo ustreznosti je število postopkov, ki so se končali po preteku zakonsko predpisanega roka, in tehtnost utemeljitev, zakaj se je to zgodilo.

Po tem merilu je agencija docela izpolnila svojo nalogo brez zaostankov; vsi postopki, ki jih je agencija izvajala v skladu z ZUP, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih.

Vsebinska ustreznost delovanja agencije pri njenih zakonsko določenih nalogah je odvisna predvsem od določanje omrežnin oziroma metodologij za določanje in obračunavanje omrežnin. Med glavne cilje agencije sodi prizadevanje, da se stroški za izvajanje reguliranih dejavnosti s področja prenosa in distribucije znižujejo ob stalni izboljšavi zanesljivosti, kakovosti napajanja in storitev. Merilo ustreznosti je usklajeno gibanje stroškov navedenih dejavnosti s postavljenim regulativnim okvirom, kar bo vidno iz letnih poročil podjetij, ki opravljajo te dejavnosti.

Po dosedanjih ugotovitvah so prenosna in distribucijska podjetja začela izvajati dejavnosti za obvladovanje in zniževanje stroškov, k čemur jih sili tudi nespremenjena omrežnina. Pri tem pa še ni mogoče zaznati niti oceniti morebitnih negativnih posledic glede zanesljivosti in kakovosti.

2.4.2 Finančni kazalniki

V tabeli 10 so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leto 2004 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov, indeksi rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2004 in indeksi rasti glede na realizirane vrednosti v letu 2003.

v tisoč SIT						
Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2003	Finančni načrt 2004	Realizacija FN 2004	Indeks real. 04/ FN 04	Indeks real. 04/ real. 03
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	457.397	504.733	509.775	101,0	111,5
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	457.388	504.733	509.775	101,0	111,5
70	DAVČNI PRIHODKI					
71	NEDAVČNI PRIHODKI	457.388	504.733	509.775	101,0	111,5
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	5.265	5.000	10.075	201,5	191,4
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend jav. pod.					
7101	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend dr. pod.					
7102	Prihodki od obresti	5.265	5.000	10.075	201,5	191,4
7103	Prihodki od premoženja					
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	10.894	4.680	4.065	86,9	37,3
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	10.894	4.680	4.065	86,9	37,3
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	441.229	495.053	495.635	100,1	112,3
7140	Drugi prostovoljni prispevki za socialno varnost					
7141	Drugi nedavčni prihodki	441.229	495.053	495.635	100,1	112,3
72	KAPITALSKI PRIHODKI	9				
73	PREJETE DONACIJE					
74	TRANSFERNI PRIHODKI					
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JF INSTITUCIJ					
7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna					
7401	Prejeta sredstva iz proračunov lokalnih skupnosti					
7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja					
7403	Prejeta sredstva iz drugih javnih skladov					
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+42)	319.815	676.721	554.934	82,0	173,5
40	TEKOČI ODHODKI	305.191	432.475	324.454	75,0	106,3
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	144.617	199.875	163.831	82,0	113,3
4000	Plače in dodatki	131.489	180.402	149.789	83,0	113,9
4001	Regres za letni dopust	2.862	3.886	3.217	82,8	112,4
4002	Povračila in nadomestila	5.788	8.650	6.605	76,4	114,1
4003	Sredstva za delovno uspešnost	2.679	3.682	3.109	84,4	116,1
4004	Sredstva za nadurno delo	1.428		1.056		73,9
4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
4009	Drugi izdatki zaposlenim	371	3.255	55	1,7	14,8

Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2003	Finančni načrt 2004	Realizacija FN 2004	Indeks real. 04/ FN 04	Indeks real. 04/ real. 03
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	22.137	29.639	27.497	92,8	124,2
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	12.168	16.292	13.755	84,4	113,0
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	9.749	13.052	11.019	84,4	113,0
4012	Prispevek za zaposlovanje	83	111	93	83,8	112,0
4013	Prispevek za starševsko varstvo	137	184	156	84,8	113,9
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojnin. zavarovanja			2.474		
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	138.437	202.961	133.126	65,6	96,2
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	35.329	80.372	37.767	47,0	106,9
4021	Posebni material in storitve			31		
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	8.631	9.536	8.396	88,0	97,3
4023	Prevozni stroški in storitve	3.077	4.440	3.709	83,5	120,5
4024	Izdatki za službena potovanja	15.378	24.864	12.960	52,1	84,3
4025	Tekoče vzdrževanje	1.866	2.738	1.606	58,7	86,1
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	33.866	17.383	34.694	199,6	102,4
4027	Kazni in odškodnine					
4028	Davek na izplačane plače	12.198	16.100	13.928	86,5	114,2
4029	Drugi operativni odhodki	28.092	47.528	20.035	42,2	71,3
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	14.624	244.246	230.480	94,4	1.576,0
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	14.624	244.246	230.480	94,4	1.576,0
4200	Nakup zgradb in prostorov		136.890	188.756	137,9	
4201	Nakup prevoznih sredstev		7.017	4.855	69,2	
4202	Nakup opreme	10.203	43.834	6.209	14,2	60,9
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	637	2.071	4.164	201,1	653,7
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	154				
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev			1.222		
4207	Nakup nematerialnega premoženja	3.630	54.434	24.434	44,9	673,1
4208	Študije o izvedljivosti projektov			840		
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. - II.)	137.582	-171.988	-45.159		

Tabela 10: Realizacija finančnega načrta za leto 2004

Leta 2004 je agencija realizirala 101 odstotek vseh načrtovanih prihodkov in 82 odstotkov vseh načrtovanih odhodkov. Zaradi prenesenega kumulativnega presežka prihodkov preteklih let je bil v finančnem načrtu za leto 2004 načrtovan negativni denarni tok v vrednosti 171.988 tisoč SIT, dejansko dosežen pa je bil v vrednosti 45.159 tisoč SIT.

Najpomembnejši vir prihodkov agencije iz opravljanja javne službe so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodkov iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij je bilo realiziranih za 460.918 tisoč SIT (93 odstotkov), prihodkov iz deleža cene za uporabo plinovodnih omrežij pa za 34.670 tisoč SIT (sedem odstotkov).

Agencija je leta 2004 dosegla tudi 4065 tisoč SIT prihodkov iz opravljanja tržne dejavnosti (izdajanje certifikatov RECS) in 10.075 tisoč SIT prihodkov od obresti za kratkoročne presežke denarnih sredstev.

Realizirani odhodki so bili v letu 2004 nižji od načrtovanih predvsem zaradi pozne potrditve finančnega načrta agencije za leti 2004 in 2005 ter s tem povezanega zamika v dinamiki zaposlovanja novih delavcev. V primerjavi z načrtovanimi odhodki najbolj zaostajajo stroški plač in izdatki za blago in storitve.

Leta 2004 je agencija načrtovala 54.434 tisoč SIT investicijskih odhodkov za nakup nematerialnega premoženja – strokovne študije, od katerih je bilo realiziranih 24.434 tisoč SIT za študije, naročene leta 2003 in končane leta 2004.

Pri preostalih študijah, navedenih v finančnem načrtu za leto 2004 s sprva načrtovano vrednostjo 30.000 tisoč SIT, je med letom prišlo do zamika pri realizaciji in vsebinske prilagoditve dejanskim potrebam, s čimer je bil svet agencije seznanjen na seji 22. oktobra 2004. Postopki javnih naročil so bili izvedeni ob koncu leta, tako da so 31. decembra 2004 ostale v fazi izdelave naslednje študije, za katere je agencija že podpisala pogodbe in bodo v letu 2005 poravnane iz sredstev finančnega načrta za leto 2004:

		v tisoč SIT
Štev. pogodbe	Naziv študije (izvajalec)	
0203-65/II-04	Podlaga za osnutek akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote in pare iz distribucijskega omrežja in tarifnega sistema (Eco Consulting, d. o. o.)	4.854
0203-73-04	Scenariji rasti porabe električne energije v podporo analizi zanesljivosti napajanja odjemalcev v slovenskem EES (EIMV)	9.480
0203-74-04	Zasnova in del izvedbe podatkovnega skladišča in informacijskih povezav ter izmenjava podatkov (FERI Maribor)	5.484
0203-76-04	Uporaba faktorja Q (SAIDI in SAIFI) v metodologiji določanja omrežnine za prenosno in distribucijsko omrežje – II. del/stroškovna izhodišča (EIMV)	3.500
0203-82-04	Izdelava podlage za izdelavo osnutka akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja (Eco Consulting, d. o. o.)	6.420
Skupaj:		29.738

Tabela 11: Pregled naročenih študijskih nalog v letu 2004, ki se še izvajajo

Časovni zamik in s tem nerealizirani odhodki v letu 2004 so nastali tudi pri izvedbi svetovalnih storitev:

- pri izdelavi podlage za izdelavo osnutka akta o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (5280 tisoč SIT),
- pri izdelavi predloga sistema za izmenjavo podatkov na energetske trgu (5280 tisoč SIT),
- pri izdelavi analize načina izvajanja meritev zemeljskega plina v distribucijskih podjetjih (3583 tisoč SIT).

Poleg tega je bila v letu 2004 nedokončana študijska projektna naloga Izdelava pojmovnika za področje reguliranja in trga z zemeljskim plinom, ki jo bo agencija sofinancirala v predvideni vrednosti največ 1900 tisoč SIT in je prenesena v Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006.

Med odhodki, ki so v letu 2004 presegli načrtovane, so odhodki za poslovne najemnine in zakupnine kot del tekočih odhodkov ter odhodki za nakup zgradb in prostorov kot del investicijskih odhodkov. Prvi so posledica

tega, da agencija zaradi objektivnih razlogov med letom ni mogla odkupiti obstoječih poslovnih prostorov, kot je bilo načrtovano, in je vse leto ostala v najemnem razmerju, drugi pa posledica odločitve o nakupu poslovnih prostorov na novi lokaciji, ki jo je podprla Vlada RS in izdala sklep, da se za investicijo lahko uporabi presežek prihodkov agencije iz prejšnjih let.

Leta 2004 je bil za nakup poslovne zgradbe in pripadajočega zemljišča plačan prvi del kupnine v skupni vrednosti 189.978 tisoč SIT, ostanek presežka prihodkov, namenjen za nabavo pisarniške opreme za nove prostore, vreden 60.000 tisoč SIT, pa bo porabljen leta 2005.

Na koncu leta 2004 je imela agencija kumulativni presežek prihodkov nad odhodki:

		v tisoč SIT
leto 2000	presežek	46.565
leto 2001	presežek	100.621
leto 2002	primanjkljaj	-60.780
leto 2002	vračilo v državni proračun	-27.000
leto 2003	presežek	137.582
leto 2004	primanjkljaj	-45.159
stanje 31. 12. 2004	kumulativni presežek	151.829

Agencija predlaga, da se dejansko razpoložljivi kumulativni presežek prihodkov nad odhodki, ugotovljen po načelu denarnega toka na koncu leta 2004, v znesku 46.048 tisoč SIT po poravnavi potrjenih odprtih postavk iz leta 2004, v skladu s soglasjem ustanovitelja nameni za dodatno predčasno odplačilo kupnine poslovnih prostorov. Preostali del izkazane presežka prihodkov nad odhodki iz poglavja 4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov ostane nerazporejen in se v letu 2005 nameni za kritje stroškov amortizacije neopredmetnih dolgoročnih sredstev in osnovnih sredstev, ki ne bremenijo obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, in za morebitno kritje presežkov odhodkov nad prihodki v tem letu.

2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela

Rezultat delovanja agencije leta 2004 je bilo predvsem povečevanje preglednosti na trgih z električno energijo in zemeljskim plinom. Korak naprej pri razvijanju trga je razširjeno poročanje o stanju v energetiki in na trgu.

Rezultati izvajanja programa dela so bili pričakovani; agencija ni opazila nedopustnih posledic svojega delovanja.

2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom

Uspeh agencije v letu 2004 glede na leto pred tem je zelo težko ocenjevati predvsem zaradi velikih sprememb, ki jih je povzročila uveljavitev novele Energetskega zakona in s tem povezana nadgraditev nalog in pristojnosti. Agencija za uspeh šteje, da je velik premik k reguliranju na področju zemeljskega plina minil brez pretresov. Spremembe so bile predstavljene in usklajene s podjetji, ki jih novosti zadevajo, zlasti s prenosnim podjetjem za zemeljski plin. Podobni postopki na področju distribucije zemeljskega plina se nadaljujejo v leto 2005. Uspeh je tudi, da odzivi v javnosti ne nasprotujejo delu agencije.

Na področju električne energije je agencija nadaljevala delo iz leta 2003 in zaradi narodnogospodarskih sprememb posegala v cene, vendar za odjemalce in javnost sprejemljivo, saj ni bilo večjega nasprotovanja.

Druge dejavnosti in storitve agencije so bile opravljene prav tako uspešno kot v letu 2003. Predvsem je agencija spoštovala predpisane roke v postopkih, zlasti v odločanju po ZUP.

2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija si vselej prizadeva doseči urejeno in smotno poslovanje, ki omogoča doseganje zastavljenih ciljev in kakovostne storitve v skladu z nalogami, ki so ji zaupane z zakonom. Pri tem dosledno spoštuje sprejete usmeritve, postopke, zakone in druge predpise in skrbi za smotno uporabo virov.

Leta 2004 sta se gospodarnost in učinkovitost agencije v primerjavi z letom 2003 še nekoliko povečali. Tekoči odhodki na zaposlenega so se znižali od 14,5 milijona tolarjev v letu 2003 na 14,1 milijona tolarjev v letu 2004, pri izvajanju nalog pa je bilo večinoma uporabljeno znanje lastnih strokovnih delavcev.

2.4.6 Notranji finančni nadzor

Agencija je pri zahtevani notranji reviziji poslovanja dolžna upoštevati Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, ki je podzakonski akt Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/02).

Od ustanovitve agencije do konca leta 2004 je bila notranja revizija opravljena enkrat, februarju 2004. Izvedla jo je družba za revidiranje in poslovno svetovanje KPMG Slovenija, d. o. o. Pregledala je način evidentiranja poslovnih dogodkov v poslovnih knjigah in notranji nadzor evidentiranja poslovnih dogodkov ter presodila pravilnost izkazanih postavk v računovodskih izkazih za poslovno leto 2003.

Leta 2004 je letni proračun agencije presegel 500 milijonov tolarjev, kar pomeni, da mora agencija odslej imeti notranjo revizijo svojega poslovanja vsako leto.

2.4.7 Nedoseženi cilji

Neuresničeni cilj je bila izdelava Pravilnika o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetske dejavnosti dolžni dajati agenciji. Novela Energetskega zakona je na novo uredila področje ločevanja dejavnosti in zahteve glede sistemskih operaterjev. Strukturne nedorečenosti so še pri reguliranih podjetjih in se nanašajo na prehod od nekdanjih upravljavcev omrežij (UDO in UPO) in izvajalcev dejavnosti (prenosa in distribucije DEE/PEE) k SODO in SOPO, kar močno vpliva na zahteve po podatkih. Zato akt še ni izdelan, njegovo pripravo pa vsebuje veljavni Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006; izdelava akta je načrtovana v tretjem četrtletju leta 2005.

Drugi nedoseženi cilj je bila priprava splošnih aktov agencije, ki urejajo omrežnino, splošne pogoje in tarifni sistem za distribucijo zemeljskega plina. Vsi ti akti bodo zelo vplivali na razmere na ravni lokalnih skupnosti in je zato potrebnega veliko več usklajevanja, kot je agencija pričakovala med pripravo programa dela in finančnega načrta, poleg tega pa je bil s sklepom o ustanovitvi agencije podaljšan postopek javne obravnave splošnih aktov. Agencija se zaveda, da bodo ti akti sprejemljivi in izvedljivi le, če bodo tako usklajeni, da jih bodo lokalne skupnosti in izvajalci izbirnih lokalnih GJS tudi sprejeli in upoštevali. Podobno velja tudi za splošne akte

s področja tarifnih sistemov in daljinske toplote ter za splošni akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja.

Liberalizacija trgov oziroma uvajanje trga na področju, kjer trga še ni bilo, je proces, ki je tudi v drugih državah trajal nekaj let, da je trg zaživel. Agencija je v zadnjem četrtletju leta 2004 zato predvidela, da se navedeni akti izdelajo in uskladijo v prvi polovici leta 2005, kar upošteva tudi veljavni Program dela in finančni načrt Javne agencije RS za energijo za leti 2005 in 2006.

2.5 Učinki dela agencije na druga področja

2.5.1 Učinki na gospodarstvo

Pri izvajanju nalog se agencija drži tržnih načel, ki zagotavljajo gospodarskim subjektom pregledno delovanje na energetskih trgih.

Poleg cen energije, ki so leta 2004 na vseh evropskih trgih naraščale, pomembno vpliva na gospodarstvo tudi njihova preglednost. Z uveljavitvijo metodologij za omrežnine je ta del cene postal popolnoma pregleden. Drugi ugodni učinek na gospodarstvo je zahteva regulatorja po stalnem povečevanju stroškovne učinkovitosti podjetij, kot to predpisujejo sprejeti in v letu 2004 uveljavljeni splošni akti agencije. S tem se tudi omejuje inflacija in dosega ugodnejši konkurenčni položaj večjega dela slovenskega gospodarstva.

Uvedba sistema zelenih certifikatov RECS, ki jih je agencija leta 2004 izdala nekaj več kot dva milijona, je povzročila, da so lahko proizvajalci električne energije prodajali električno energijo na trge EU z večjo dodano vrednostjo. Nekateri slovenski odjemalci so začeli sklepati prve pogodbe z dobavitelji, ki so jamčili za izvor zelene energije.

Polnopravno članstvo v AIB in izdaja certifikatov RECS sta:

- omogočila doseči višjo ceno pri prodaji električne energije v tujino, ker se je s pomočjo certifikatov RECS lahko dokazalo poreklo. V Sloveniji namreč še ne deluje sistem izdajanja potrdil o izvoru;
- pripomogla k preglednosti novega proizvoda "modra energija", pri katerem se s pomočjo certifikatov RECS dokazuje, da je bila električna energija proizvedena v slovenskih hidroelektrarnah;
- spodbudila ponudbo novih proizvodov na trgu z električno energijo, kot sta "zelena energija", ki jo ponuja Elektro Ljubljana, in "zelena elektrika", ki jo ponuja Ekowatt.

Spletna stran agencije s pojasnili o sistemu RECS pomaga ozaveščati odjemalce električne energije o varovanju okolja.

V okviru agencije delujejo delovne podskupine za komercialno kakovost, neprekinjenost napajanja in kakovost napetosti. Te pripravljajo akte, s katerimi bi kakovost upoštevali pri omrežnini. Delo podskupine za komercialno kakovost je pripomoglo k temu, da se je pri SODO že pojavila nova storitev, in sicer obvestila o izklopih.

Učinek razširjenega poročanja agencije, ki se vidi predvsem iz Poročila o stanju na področju energetike za leto 2003 in novega Poročila o morebitnih zlorabah prevladujočega položaja, okoriščenju in zatiranju konkurence na trgu z električno energijo, je povečana preglednost trga z energijo. Poročili sta pripravljena tako, da zagotavljata potencialnim vlagateljem v energetska infrastrukturo dober vpogled v stanje in razvoj trga z električno energijo.

2.6 Drugo

2.6.1 Kadrovanje

2.6.1.1 Kadri

Leto 2004 je bilo za agencijo prelomno zaradi povečanja obsega dela in delovnih področij in tudi načina dela. Širitev delovnih področij in nalog, ki jih zahteva novela Energetskega zakona, obvezno mednarodno sodelovanje in dejavnosti, ki so posledica vstopa Slovenije v EU, in drugačna organiziranost same agencije po uvedbi sveta so močno povečale število nalog. Agencija si je zato prizadevala pridobiti nove strokovnjake, skrbela pa je tudi za razvoj zaposlenih – denar je namenjala za razvoj njihovega strokovnega znanja, veščin in sposobnosti.

2.6.1.1.1 Analiza kadrovanja

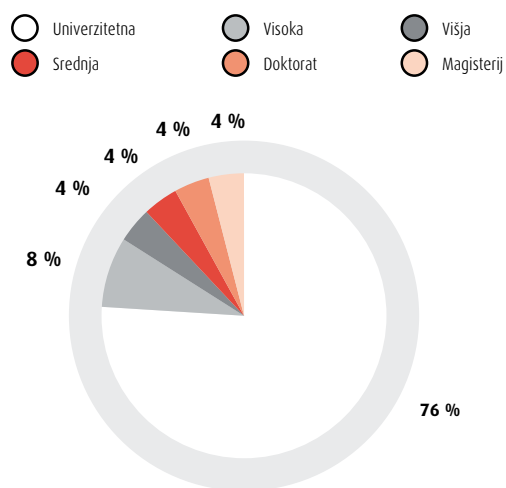
V programu dela za leto 2004, ki ga je Vlada RS sprejela šele 15. aprila 2004, je bilo načrtovano, da bo agencija konec leta 2004 zaposlovala 33 delavcev, torej devet več, kot je bilo zaposlenih konec leta 2003.

Ker je vlada potrdila nove zaposlitve šele aprila in zaradi velike obremenjenosti agencije z ureditvijo regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja, so se postopki za izbor kadrov začeli z zamudo. Leta 2004 je agencija sklenila delovno razmerje s petimi novimi delavci; štirje so začeli delati v agenciji leta 2004, ena delavka pa je sklenila delovne razmerje leta 2005. Agencija je julija zaposlila delavca tehnične stroke, oktobra in decembra dve delavki ekonomske stroke in novembra delavko pravne stroke.

Dvema delavcema je delovno razmerje v agenciji prenehalo. Povprečno je bilo v letu 2004 zaposlenih 24, konec leta pa 26 delavcev.

2.6.1.1.2 Kadrovska struktura

V agenciji je zaposlenih več kot 80 odstotkov delavcev z univerzitetno izobrazbo. Podrobnejša struktura je vidna na sliki 1.

Izobrazbena struktura zaposlenih konec leta 2004

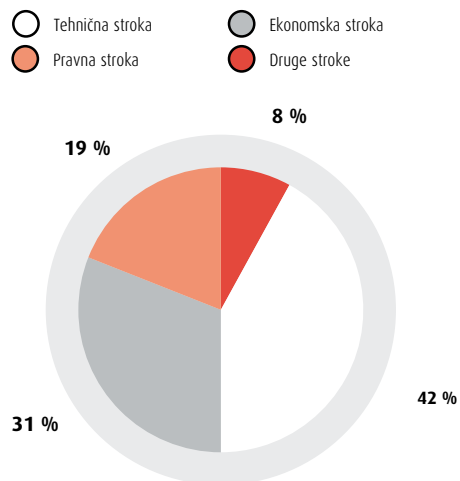
Slika 1

Konec leta 2004 je bilo v agenciji zaposlenih 11 delavcev tehnične stroke (42 odstotkov), osem delavcev ekonomske stroke (31 odstotkov) in pet delavcev pravne stroke (19 odstotkov), sodelavca drugih strok sta bila dva (8 odstotkov).

2.6.1.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih

Zaposleni so se leta 2004 udeležili različnih mednarodnih konferenc oziroma izobraževanj o ekonomski regulaciji in regulaciji trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, investicijah, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopih do omrežij in čezmejnem trgovanju, delovanju trgov z električno energijo v sosednjih državah, obnovljivih virih energije in zelenih certifikatih. Sodelavci agencije so na nekaterih konferencah tudi sami sodelovali z referati oziroma prispevki.

Delavci agencije morajo tudi sproti pridobivati in širiti znanje o evropski zakonodaji ter novi slovenski zakonodaji, predvsem o delovnopravnem področju, javnem naročanju, javni upravi, računovodstvu in finančnem poslovanju ter organiziranju in vodenju dela. Zato so se delavci leta 2004 udeleževali predvsem enodnevnih seminarjev, ki so jih organizirale posamezne izobraževalne organizacije in republiške institucije. Zaradi izrazito timskega dela v agenciji, projektne organizacije in sodelovanja z različnimi javnostmi so se delavci agencije izobraževali tudi za vodenje, organizacijo in komuniciranje. Delavci agencije so leta 2004 izpopolnjevali tudi znanje angleščine.

Vrsta strokovne izobrazbe zaposlenih konec leta 2004

Slika 2

Kadar je v interesu delavca in agencije, delavce spodbujamo k pridobitvi dodatne strokovne izobrazbe za izvajanje nalog na njihovem delovnem področju. Tako je ena delavka v letu 2004 nadaljevala izobraževanje za preizkušenega računovodjo državnega sektorja, štiri delavke pa so nadaljevale (dve) oziroma so začele (dve) magistrski študij. Ena delavka, ki se je izobraževala po visokošolskem ekonomskem programu v letu 2003, je uspešno končala študij leta 2004.

2.6.2 Naložbe

Leta 2004 si je agencija priskrbela in hkrati aktivirala neopredmetena dolgoročna sredstva, osnovna sredstva in drobní inventar z življenjsko dobo nad enim letom s skupno vrednostjo 45.536 tisoč tolarjev. Decembra 2004 je bila sklenjena pogodba o nakupu poslovnih prostorov, ki jih je treba za opravljanje dejavnosti agencije še prilagoditi in bodo predvidoma vseljivi julija 2005. Za poslovno zgradbo in pripadajoče zemljišče je bil plačan prvi del kupnine 189.978 tisoč tolarjev.

Investicijski odhodki po načelu denarnega toka so znašali skupaj 230.480 tisoč tolarjev in so bili namenjeni za:

	v tisoč SIT
Nakup poslovne stavbe	188.756
Nakup zemljišča	1.222
Nakup osebne avtomobila	4.855
Nakup računalnikov in programske opreme	4.863
Nakup opreme za varovanje	194
Nakup audiovizualne opreme	252
Nakup druge opreme in napeljav	900
Nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja)	4.164
Pridobitev študij	24.434
Pridobitev načrtov in druge projektne dokumentacije	840

Tabela 12: Investicijski odhodki v letu 2004

3 Bilanca stanja

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2004		v tisoč SIT	
	Stanje 31. 12. 2004	Stanje 31. 12. 2003	
SREDSTVA	568.501	397.330	
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	339.549	153.867	
Neopredmetena dolgoročna sredstva	201.958	172.026	
Popravek vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev	(78.535)	(42.481)	
Nepremičnine	189.978	-	
Popravek vrednosti nepremičnin	-	-	
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	65.995	55.199	
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(39.847)	(30.877)	
B. Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve	228.952	243.463	
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	53	204	
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	11.400	35.204	
Kratkoročne terjatve do kupcev	63.527	42.483	
Dani predujmi in varščine	-	488	
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	897	-	
Kratkoročne finančne naložbe	140.078	164.005	
Kratkoročne terjatve iz financiranja	251	88	
Druge kratkoročne terjatve	466	459	
Aktivne časovne razmejitve	12.280	532	
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	568.501	397.330	
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	39.929	23.193	
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	15.122	12.765	
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	11.097	4.348	
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	3.641	4.666	
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	282	578	
Pasivne časovne razmejitve	9.787	836	
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	528.572	374.137	
Dolgoročne rezervacije	-	-	
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	338.454	123.401	
Presežek prihodkov nad odhodki	190.118	250.736	

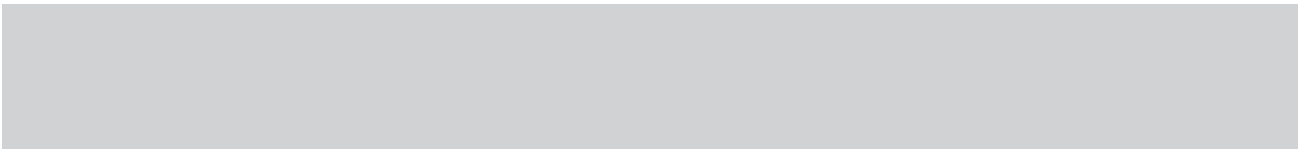
4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2004		v tisoč SIT	
	Realizacija 2004	Realizacija 2003	
A. Prihodki od poslovanja	529.089	458.391	
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	529.089	458.391	
B. Finančni prihodki	10.417	5.503	
C. Izredni prihodki	-	72	
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	-	9	
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	-	9	
D. CELOTNI PRIHODKI	539.506	463.975	
E. Stroški blaga, materiala in storitev	118.226	120.297	
Stroški materiala	11.919	9.423	
Stroški storitev	106.307	110.874	
F. Stroški dela	208.020	182.166	
Plače in nadomestila plač	156.422	137.388	
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	27.311	22.420	
Drugi stroški dela	24.287	22.358	
G. Amortizacija	14.151	7.482	
H. Rezervacije	-	-	
I. Davek od dobička	-	308	
J. Ostali drugi stroški	7.945	3.346	
K. Finančni odhodki	46	84	
L. Izredni odhodki	1.000	20	
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-	
N. CELOTNI ODHODKI	349.388	313.703	
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	190.118	150.272	

5 Revizorjevo poročilo

V skladu s 30. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/2004) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje priloži agencija k letnemu poročilu.

Letno poročilo agencije in računovodske izkaze s pojasnili za leto 2004, ki so bili februarja 2005 posredovani Ministrstvu za gospodarstvo, Ministrstvu za finance in Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve, je na podlagi sklenjene pogodbe, št. A/51-2004 z dne 27. decembra 2004, pregledalo podjetje za revidiranje KPMG Slovenija, d. o. o., in o njih dalo pozitivno mnenje.

Javna agencija RS za energijo

Svetozarevska 6, 2000 Maribor	p. p. 1579
Telefon: [02] 229 42 61	Telefaks: [02] 229 42 70
www.agen-rs.si	info@agen-rs.si

Letno poročilo Javne agencije RS za energijo za leto 2004,
oktober 2005

Lektoriranje **Nevenka Škrlj**,
fotografije **Getty Images** in **Buenos Dias**,
oblikovanje **ALDA studio**, tisk **EurotradePrint**

Javna agencija RS za energijo

